

כלכלה בדרכך הקלה

ספר תרגול ב邏יקו כלכלה

סטודנטים יקרים

לפניכם ספר תרגילים בקורס מבוא ל邏יקו כלכלה. הספר הוא חלק מפרויקט חדשני וראשון מסוגו בארץ במקצוע זה, המועבר ברשות האינטרנט On-line. הקורס באתר כולל פתרונות מלאים בספר התרגילים.

פתרונות מוגשים בסרטוני ויידאו המלאוים בהסבר קולי, כך שאתם רואים את התהליכיים بصورة מובנית, שיטית ו פשוטה, ממש כפי שנעשה בשיעור פרטי.

את הקורס בנה מר עופר לוי, מרצה מבוקש ומחבר סדרת הספרים "כלכלה בדרכך הקלה" במקצועות邏יקו כלכלה, מאקרו כלכלה ותורת המחירדים, אשר לימד אלפי סטודנטים מרוצים.

از אם אתם עסקים מיידי בעבודה, סובלים מלקויות למידה, רוצים להציגין או פשוטओהבים ללמידה בשקט בבית, אנחנו מזמינים אתכם לחווית לימודים יוצאת דופן וחדשה לחולוטין, היכנסו עבשו לאתר

אנו מחלים לכם הצלחה מלאה בבחינות

צוות האתר GooL

גול, **בשביל התירגול !**

פרק א: עקומות תמורה ומסחר בינלאומי

הנחת יסוד: עקומה התמורה קמורה (רגילה), אלא אם נאמר אחרת.

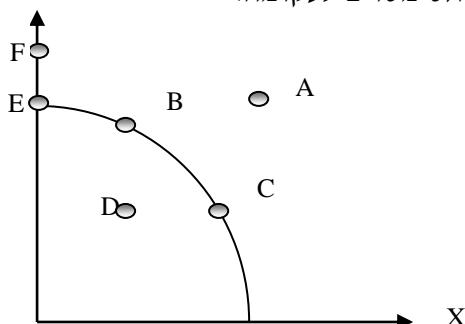
1.1. להלן מספר טענות לגבי עקומה התמורה :

- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם תקטן האבטלה במשק.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק יעבור ממצב לא יעיל למצביעיל.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור אחד המוצרים.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) יקטן מספר העובדים.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק מקבל מענק מאחד המוצרים.

1.2. משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות לגבי המשק כאשר הוא מייצר שני המוצרים ונמצא על עקומה התמורה :

- השוק מייצר באופן ייעיל ולכן הגדלת הייצור של מוצר X מחייבת ויתור על מוצר Y.
- החוצה האלטרנטיבית השולית לייצור כל אחד מן המוצרים יכולה להיות חיובית או אפס.
- השוק מייצר באופן ייעיל ולכן ניתן להגדיל את הייצור של מוצר אחד מבלי להקטין את הייצור של המוצר השני.
- על מנת להגדיל ייצור מוצר X אפשר להעביר עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

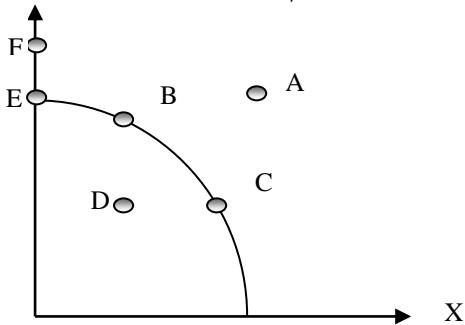
1.3. להלן תרשימים של עקומות תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה.

להלן מספר טענות לגבי התרשימים :

- הייצור בנקודה E אינו ייעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- הייצור בנקודה A ייעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- הייצור בנקודה C ייעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- הייצור בנקודה D ייעיל יותר מהייצור בנקודה B.

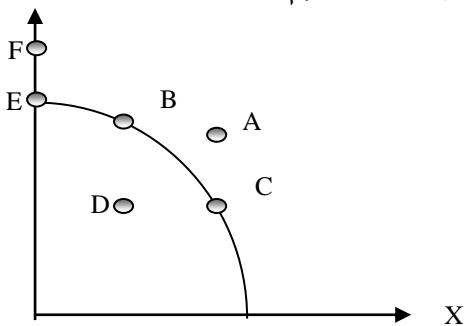
4. להלן תרשים של עקומות תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעוקמה.

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות D ו-E.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות B ו-C.
- במעבר מנקודה D לנקודה B, ניתן להגדיל את ייצור מוצר Y רק ע"י ויתור על מוצר X.
- במעבר מנקודה C לנקודה B, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

5. להלן תרשים של עקומות תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעוקמה.

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- SHIPMENT TECHNOLOGY IN PRODUCTION OF PRODUCT X CAN BE REALIZED BY SHIPMENT TO POINT F.
- SHIPMENT TECHNOLOGY IN PRODUCTION OF PRODUCT Y CANNOT BE REALIZED BY SHIPMENT TO POINT E.
- IF THE MARKET PRICE IS AT LEVEL E, THE SHIPMENT TECHNOLOGY IN PRODUCTION OF PRODUCT X CANNOT BE REALIZED BY SHIPMENT TO POINT F.
- IF THE MARKET PRICE IS AT LEVEL A, THE SHIPMENT TECHNOLOGY IN PRODUCTION OF PRODUCT X CAN BE REALIZED BY SHIPMENT TO POINT B.

6. להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:

- EXPANDING THE NUMBER OF FACTORS OF PRODUCTION WILL INCREASE THE TRANSFORMATION CURVE.
- PRODUCTION OF A COMMODITY THAT REQUIRES A HIGH LEVEL OF SPECIALIZATION IS MORE EXPENSIVE THAN PRODUCTION OF ALL OTHER PRODUCTS.
- IF THE MARKET PRICE IS AT LEVEL E, THE NUMBER OF FACTORS OF PRODUCTION OF THE PRODUCT IS LOW.
- IF THE MARKET PRICE IS AT LEVEL A, THE NUMBER OF FACTORS OF PRODUCTION OF THE PRODUCT IS HIGH.

- 7.1.** להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה של משק בעל גורם ייצור יחיד (עובדיה). איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:
- גידול בנסיבות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומת התמורה.
 - ייצור יעל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
 - אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופן יעל.
 - אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחיד מוצר נוספת היא חיובית.
- 8.1.** משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות:
- אם הנסיבות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משנה המוצרים שות, אז הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
 - אם המשק מייצר במגוון שות משנה המוצרים, אז הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
 - אם הנסיבות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משנה המוצרים שות, אז הוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X שווה 1, אם המשק מייצר רק את מוצר X.
 - אם המשק מייצר במגוון שות משנה המוצרים, אז הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1, רק אם עקומת התמורה ליניארית.
- 9.1.** במשק הישראלי מייצרים מזון ומוצרי בידור. כעת החליטו להעיר חלק מן הפעלים מייצר מזון לייצור מוצרים בידור. התברר שתפוקת מוצרים בידור גדלה בעוד תפוקת מוצרים מזון לא השתנתה. איזו מן הטענות הבאות המתיחסת למעבר הפעלים אינה נכונה:
- במצב המוצא, הייצור במשק לא היה יעל.
 - התפוקה השולית של הפעלים שהועברו הייתה חיובית בשני המוצרים.
 - התפוקה השולית של הפעלים שהועברו הייתה חיובית בייצור מוצרים בידור ואפס בייצור מוצרים מזון.
 - הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצרים בידור הייתה אפס.

- 10.** אם ידוע שהמשק מייצר תמיד כמוות חיוביות משנה המוצרים ונמצא על עקומת התמורה, אז:
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית בייצור שני המוצרים גדולה מופס.
 - אם בנוסף נתון שהמשק מייצר כמוות שווה משנה המוצרים, אז הוצאה האלטרנטיבית השולית שווה ל-1.
 - אם בנוסף נתון חלק מגורמי הייצור אינם מעסקים, אז המשק אינו מייצר ביעילות.
 - גידול בכמות של אחד מגורמי הייצור יביא בהכרח לגידול בכמות המוצרת ממוצר Y.
- 11.** משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. ידוע שהתפוקה השולית של העובדים קבועה בשני המוצרים. איזו מן הטענות הבאות אינה נכונה:
- עקומת התמורה של המשק ליניארית.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה ושווה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר Y.
 - אם הנסיבות המקסימליות שהמשק יכול לייצר שני המוצרים שווות, אז הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
 - הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה להוצאה האלטרנטיבית המומוצעת לייצור מוצר X.

- 12.** להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:
- אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה ליניארית.
 - רק אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית ופוחתת ביצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה קמורה (רגילה).
 - אם קיימים שני גורמי ייצור שונים והתפוקה השולית של שני גורמי הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה קו שבור בעל שני קטיעים.
 - רק טענה 1 נכונה.
 - רק טענה 2 נכונה.
 - רק טענה 3 נכונה.
 - טענות 1 ו-2 נכונות.

- 13.** העובדים במשק "A" מייצרים בתים ומזון בלבד. התפוקה השולית של העובדים בשני המוצרים פוחתת. בשנה הנוכחית ידוע שהמשק נמצא על עקומת התמורה ומיצר 100,000 בתים ו-5,000,000 יחידות מזון. מכאן ש:
- הוצאה האלטרנטיבית המומוצעת לייצור בית היא 50 יחידות מזון.
 - אם ידוע שבנקודות המזון וייצור על בית אחד יגדיל את ייצור המזון ב-50 יחידות, הרי שהכמות המקסימלית של מזון שנינתן לייצור היא 10,000,000 יחידות.
 - אם ידוע שהכמות המקסימלית של מזון שנינתן לייצור היא 10,000,000 יחידות, הרי שהוצאה

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

האלטרנטיבית המומוצעת לייצור בית היא 50 יחידות מזון.

ד. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

14.1. משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות :

- א. שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X גורם לתזוזה של עקומת התמורה וגם של עקומת הצריכה.
- ב. קבלת מענק גורמת לתזוזה של עקומת התמורה וגם של עקומת הצריכה.
- ג. קבלת מענק ממוצר Y גורמת להגדלת הצריכה ממוצר Y.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

15.1. להלן מספר טענות :

- א. עקומת התמורה בעלת שיפור שלילי עקב חוק התפוקה השולית הפוחתת.
- ב. שיפור טכנולוגי במוצר X, המלווה בצריכת אותה כמות X כמו קודם, לא ישנה את ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר Y.
- ג. שיפור טכנולוגי במוצר X, המלווה בצריכת אותה כמות Y כמו קודם, לא ישנה את ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X.
- ד. קבלת מענק במוצר Y משנה את עקומת התמורה.

16.1. במשק מיצרים חולצות ונעלים. שיפור טכנולוגי בייצור חולצות :

- א. יגרום בהכרח להגברת לייצור החולצות.
- ב. עשוי להביא להגדלת הייצור של נעלים ע"י הקטנת לייצור המוצאה, לעומת מצב המוצא.
- ג. יביא בהכרח לירידה במספר המועסקים בייצור חולצות.
- ד. יביא בהכרח לירידה במספר המועסקים בייצור חולצות אם המשק נהג לצורך כמויות שוות שני המוצרים.

17.1. משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר

X והרעה טכנולוגית בייצור מוצר Y. איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

- א. ניתן שהשוק יוכל להגדיל את הכמות המיוצרת משני המוצרים לעומת מצב המוצא.
- ב. הכמות המksamילות שהשוק יכול לייצר משני המוצרים גדלו.
- ג. אם המשק מייצר אותו כמויות כמו קודם, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
- ד. אם המשק מייצר אותו כמויות כמו קודם, אזי ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X קטנה.

1.18. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה).

במשך חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X. איזו מהטענות הבאות איינה נכונה :

א. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמות ממוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X לא תשנה.

ב. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמות ממוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תקטן.

ג. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמות ממוצר X, איזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא תשנה.

ד. אם המשק נוהג לצרוך תמיד כמויות שוות משנה המוצרים, איזי המשק יגדיל את הכמות המיוצרת משנה המוצרים, תוך כדי העברת עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

ה. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמות ממוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר Y תגדל.

1.19. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה ליניארית (ישרה).

המשך קיבל מענק ממוצר Y. כתוצאה לכך :

א. אם לאחר המענק, המשק צריך את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שהכרח החוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ב. אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.

ג. לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר משנה המוצרים.

ד. אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי החוזאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור X גדלה.

1.20. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה ליניארית (ישרה).

במשך חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X. לאחר השיפור המשק בחר להמשיך לצרוך אותה כמות ממוצר X. כתוצאה לכך :

א. החוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא תשנה.

ב. החוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.

ג. המשק יכול創出 כמות מקסימלית גדולה יותר משנה המוצרים.

ד. הכמות הנוצרת ממוצר Y לא משתנה.

1.21. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה ליניארית (ישרה).

במשך חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y. כתוצאה לכך :

א. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.

ב. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שההוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ג. לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.

ד. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

1.22. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה).

במשך קיבל מענק ממוצר Y. כתוצאה לכך :

א. אם לאחר המענק, המשק צריך את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שההוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ב. אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.

ג. לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.

ד. אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

1.23. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה).

במשך חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X. לאחר השיפור המשק בחר להשתמש באותו כמות ממוצר X. כתוצאה לכך :

א. ההוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא השתנתה.

ב. ההוזאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.

ג. המשק יכולCut לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.

ד. הכמות הנוצרת ממוצר Y לא משתנה.

1.24. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצר על עקומת תמורה קמורה (רגילה).
במשך חל שיפור טכנולוגי ביצור מוצר Y. כתוצאה לכך:

א. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא נקודת ייצור בה מייצרים את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.

ב. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא נקודת ייצור בה מייצרים את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שבharga החוצה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ג. לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.

ד. אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי החוצה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

1.25. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצר על עקומת התמורה קמורה (רגילה).
המשך קיבל מענק ממוצר X. כתוצאה לכך:

א. אם לאחר המענק, המשק צריך את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שבharga החוצה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ב. אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית לייצור X.

ג. לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.

ד. אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר X, הרי החוצה האלטרנטיבית לייצור X קטנה.

1.26. למשך יש חמישה מטעים שונים בהם ניתן לגדל מגו או שזיף.

מטע	מנgo (טונות)	שזיף (טונות)
A	5	25
B	10	20
C	30	10
D	60	30
E	40	60

אם המשק מגדל 100 טון מגו ביעילות, אז:

א. החוצה האלטרנטיבית השולית לגידול מגו היא $1/2$ שזיף.

ב. החוצה האלטרנטיבית השולית לגידול שזיף היא $3/2$ מגו.

ג. הכמות המיוצרת של שזיף היא 90 טון.

ד. החוצה האלטרנטיבית המומוצעת לגידול טון מגו היא $4/3$ טון שזיף.

- 27.** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש 100 עובדים ו-100 עובדות. כל עובד יכול לייצר 5 יחידות ממוצר X או 5 יחידות ממוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 6 יחידות ממוצר Y. המשק מעוניין לייצר כמויות שווות משנהו המוצרים. מכאן :
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת X היא 1 יחידת Y.
 - בייצור מוצר Y עוסקו גם עובדים וגם עובדות.
 - אם יחול שיפור טכנולוגי של 20% ביכולת של העובדים בלבד, המשק ייצור 600 יחידות מכל מוצר.
 - ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X קטנה מ-500 יחידות Y.
- 28.** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש מכונות, עובדים ועובדות. כל מכונה יכולה לייצר 10 יחידות ממוצר X או 30 יחידות ממוצר Y. כל עובד יכול לייצר 5 יחידות ממוצר X או 5 יחידות ממוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 6 יחידות ממוצר Y. מכאן :
- עיקומת התמורה ליניארית.
 - למכונות יש יתרוןיחסי על פני העבודות בייצור מוצר Y.
 - עיקומת התמורה אינה יכולה להיראות כקו שבור בעל שלושה קטעים.
 - היחידות הראשונות של מוצר X מיוצרות בהכרח ע"י מכונה.
- 29.** ידוע שבשוק, המיצר אופןיעיל שני מוצרים X ו-Y בלבד, יש שלושה גורמי ייצור – A,B,C. אם ידוע שלגורם ייצור A יש יתרוןיחסי על פני גורם ייצור B ויתרוןיחסי על פני גורם ייצור C בייצור מוצר Y, אז :
- רצוי שככל גורם ייצור ייצור משני המוצרים.
 - כל גורם ייצור חייב לעסוק בייצור המוצר בו יש לו יתרוןיחסי.
 - אם גורם ייצור C מייצר מוצר Y, אז גורמי ייצור A ו-B מייצרים רק את מוצר Y.
 - אם גורם ייצור B מייצר מוצר Y, אז גורמי ייצור A ו-C מייצרים רק את מוצר Y.
- 30.** להלן מספר טענות :
- אם לגורם ייצור A יש יתרון מוחלט על פני גורם ייצור B הן בייצור מוצר Y, אז יש לו גם יתרוןיחסי בשני המוצרים.
 - אם לגורם ייצור A יש יתרון מוחלט על פני גורם ייצור B בייצור מוצר X, לא ניתן שלגורם ייצור B יש יתרוןיחסי בייצור מוצר X.
 - אם לגורם ייצור A יש יתרוןיחסי על פני גורם ייצור B בייצור מוצר X, אז לא ניתן שהיה לו יתרוןיחסי גם בייצור מוצר Y.
 - אם לגורם ייצור A יש יתרוןיחסי על פני גורם ייצור B בייצור מוצר Y, אז הוא ייצור רק את מוצר Y.

- 1.31.** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש מכונות, עובדים וקרקע. כל מכונה יכולה לייצר 2 יחידות מוצר X או 3 יחידות מוצר Y. כל עובד יכול לייצר 2 יחידות מוצר X או 4 יחידות מוצר Y. בכל דונם קרקע ניתן לייצר 2 יחידות מוצר X או 6 יחידות מוצר Y. מכאן :
- עקבות התמורה היא קו ליניארי.
 - יתכן שהמכונות תייצרנה כמות חיובית משנה המוצרים והעובדים ייצרו את מוצר X בלבד.
 - יתכן שהמכונות תייצרנה כמות חיובית משנה המוצרים והעובדים ייצרו את מוצר Y בלבד.
 - אם המשק מייצר רק את מוצר X, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X היא 2/3 יחידות Y.

- 1.32.** בענף הבניין בונים בניינים ובתים פרטיים. לרשות הענף עומדים 1,000 עובדים מקומיים ו- 3,000 עובדים זרים. לבניית בניין דרושים 10 עובדים מקומיים ו-20 עובדים זרים, ולבניית בית פרטי דרושים 5 עובדים מקומיים ו-10 עובדים זרים.
- עקבות התמורה היא עקבות מגבלות ולכן תיראה כך שבור בעל שני קטיעים.
 - יבוא של עובדים זרים נוספים יגדיל את גבול אפשרויות הייצור של ענף הבנייה.
 - הכשרתו של עובדים מקומיים נוספים תגדיל את גבול אפשרויות הייצור של ענף הבנייה.
 - יתכן מצב שבו עקבות התמורה תיראה כך שבור בעל שני קטיעים.

- 1.33.** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y בערך 100 עובדים ו- 200 עובדים. כל עובד יכול לייצר 10 יחידות מוצר X או 5 יחידות מוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות מוצר X או 6 יחידות מוצר Y. ידוע שהמשך צורך תמיד 900 יחידות מוצר X. מכאן :
- אם המשק קיבל מענק של 100 יחידות X, תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
 - אם יעזבו 20 עובדים את המשק, לא תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
 - אם העובדות תעבורנה הכשרה שתגדיל את יכולתן לייצר את מוצר X פי 5, תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
 - אם יתוסףו 20 עובדים למשק, לא תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.

- 1.34.** מדינות א' ו-ב' מייצרות את מוצרים X ו-Y בלבד, ומיקומות מסחר בינהן. מדינה א' דרושים 2 עובדים לייצור מוצר X ו-5 עובדים לייצור מוצר Y. מדינה ב' דושים 2 עובדים לייצור מוצר X ו-2 עובדים לייצור מוצר Y. לכל מדינה יש 100 עובדים. בשנה הנוכחית כל מדינה צריכה 25 יחידות X.
- מדינה א' מוכרת בהכרח את מוצר Y וקופה את מוצר X.
 - אם שני המשקים יהיו מתחרים הרי שהנקודה ($X=50, Y=35$) נמצאת על עקבות התמורה.
 - שיפור של 150% בייצור מוצר Y במדינה א' יהפוך את המסחר בין המדינות לחסר תועלת.
 - אם יעזבו את מדינה א' 50 עובדים שייצרו את מוצר X, ישנה היתרונו היחסית בין המדינות.

1.35. בمشק A עוקמת תמורה רגילה. המשק פתוח וסוחר עם העולם. ידוע שהמחיר העולמי של מוצר X התיקיר. מכאן ש:

- א. אין השפעה על הכמות המיווצרת של מוצר X במדינה A.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תקטן.
- ג. הכמות המיווצרת ממוצר X תקטן.
- ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תגדל.

1.36. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 200 מכונות ו- 300 עובדים. כל מכונה יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 3 יחידות ממוצר Y. כל עובד יכול לייצר 2 יחידות ממוצר X או 4 יחידות ממוצר Y. המשק מייצר באופןיעיל כמות של 1500 יחידות Y. להלן מספר טענות:

- א. המשק מייצר 200 יחידות ממוצר X.
- ב. בייצור מוצר X מועסקים גם מכונות וגם עובדים.
- ג. בייצור מוצר Y מועסקות מכונות בלבד.
- ד. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

1.37. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 פועלים ו- 120 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 4 פועלים ופועלת אחת. לייצור מוצר Y דרושים 2 פועלים ו- 2 פועלות. המשק נהוג לצרוך 50 יחידות ממוצר X ומיצר תמיד ביעילות. להלן מספר טענות לגבי מצב המשק:

- א. המשק מייצר בנקודת תעסוקה מלאה.
- ב. המשק מייצר 30 יחידות ממוצר Y.
- ג. יש 30 פועלות מובטלות.
- ד. יש 10 פועלים מובטלים.

1.38. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 פועלים ו- 120 פועלות. לייצור מוצר X דושים 4 פועלים ופועלת אחת. לייצור מוצר Y דושים 2 פועלים ו- 2 פועלות. איזו מן הטענות הבאות לגבי מצב המשק נכונה:

- א. המשק מייצר תמיד בתעסוקה מלאה (אין אבטלה מבנית).
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תליה בכמות המיווצרת ממוצר X.
- ג. גידול במספר הפועלים בלבד או גידול במספר הפועלות בלבד לא ישנה את עוקמת התמורה.
- ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת X היא קבועה ושווה ל- 2 יחידות Y.

1.39. בהמשך לנתוני השאלה הקודמת. למשק נוספו עוד 120 פועלות. הנি�חו שת כי לא ידוע כמה המשק נהוג לייצר מכל מוצר. להלן מספר טענות לגבי מצב המשק :

א. בהכרח תיווצר אבטלה מבנית של פועלות.

ב. אם המשק מייצר כמות חיובית ממוצר X, הרי שההוצאה אלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה בהכרח ל- 2 יחידות Y.

ג. אם תתווסףנה עוד פועלות למשק, זה יגרום להתרחבות של גבול אפשרויות הייצור.

ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית יכולה להשנות אם נשנה את הכמות המיוצרת ממוצר X.

1.40. פועל בענף הטקסטיל בישראל מייצר ביום עבודה 2 חולצות או 4 זוגות מכנסיים.

פועל בענף הטקסטיל בחו"ל מייצר ביום עבודה 2 חולצות או 2 זוגות מכנסיים.

ידוע שמספר פועלי הטקסטיל בחו"ל גבוה פי 20 מאשר במספרם בישראל.

להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין ישראל והודו :

א. להודים אין צורך לקנות חולצות ומכנסיים מישראל מאחר שיש להם הרבה יותר פועלים.

ב. אף אחת משתי המדינות אין יתרון יחסי בייצור חולצות.

ג. לישראל כדאי לייצא זוגות מכנסיים לחודו במחיר הנע בין חולצה אחת ל 0.5 חולצה.

ד. להודו כדאי לייצא חולצות לישראל במחיר הנע בין זוג מכנסיים אחד ל 0.5 זוג מכנסיים.

1.41. פועל במשק א' מייצר ביום עבודה 10 יחידות ממוצר X או 10 יחידות ממוצר Y.

פועל במשק ב' מייצר ביום עבודה 20 יחידות ממוצר X או 100 יחידות ממוצר Y.

להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין משק א' למשק ב' :

א. למשק ב' יש יתרון מוחלט ויתרונו יחסי בשני המוצרים.

ב. אם ידוע שטעמי המשקים זהים, אין כבדות למסחר בין השוקיים.

ג. במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק א' את מוצר X במחיר הנע בין יחידה אחת ממוצר Y ל- 5 יחידות ממוצר Y.

ד. במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק ב' את מוצר Y במחיר הנע בין יחידה אחת ממוצר X ל- 5 יחידות ממוצר X.

ה. טענות ג' וד' נכונות.

1.42. במשק א' דרושים שני ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר X, ושלושה ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר Y. במשק ב' דרושים 10 ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר X, וחמשה ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר Y.

להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין משק א' למשך ב':

- א. למשך ב' יש יתרון מוחלט ויתרונו יחסיב שני המוצרים.
- ב. אם ידוע שטעמי המשקדים זהים, אין כדיות למסחר בין השוקים.
- ג. במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק א' את מוצר X במחיר הנע בין 2/3 ייחידות ממוצר Y ל- 2 ייחידות ממוצר Y.
- ד. במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק ב' את מוצר Y במחיר הנע בין אחת וחצי ייחידות ממוצר X ל- 2 ייחידות ממוצר X.
- ה. טענות ג' וד' נכונות.

1.43. משק בעל עקומת תמורה רגילה מייצר בנקודתה שבה ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה אחת. בנקודתה זו המשק צריך כמויות חיוביות מסוימות המוצרים, אשר ממקסימות את תועלתו. בעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. ידוע שמחיר מוצר X בעולם הוא 2 ₪. מכאן ש:

- א. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, ייצא את מוצר Y וויבא את מוצר X.
- ב. אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, ייצא את מוצר X וויבא את מוצר Y.
- ג. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יפסיק לייצר את מוצר X וייצר את מוצר Y בלבד, כי מוצר Y שווה כפליים.
- ד. אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, יתאפשר שפתוח המשק למסחר בינלאומי ישפר את מצב המשק.

1.44. לרשות המשק עומדים שלושה גורמי ייצור: פועלים, מכונות ודונמים של קרקע. כל פועל יכול לייצר 2 ייחידות X או 4 ייחידות Y.

כל מכונה יכולה לייצר 1 ייחידות X או 1 ייחידות Y.

כל דונם קרקע יכול לייצר 6 ייחידות X או 24 ייחידות Y.

מחירו העולמי של מוצר X הוא \$15 ומהירותו העולמי של מוצר Y הוא \$10. על מנת להיות על גבול אפשרויות הצריכה שלו, המשק צריך להקצתות את גורמי הייצור בהתאם הבא:

- א. כל גורמי הייצור צריכים לייצר את מוצר Y, כי הוא זול יותר.
- ב. כל גורמי הייצור צריכים לייצר את מוצר X, כי הוא יקר יותר.
- ג. כל הפועלים והקרקע ייצרו את מוצר Y וכל המכונות תיצרנה את מוצר X.
- ד. חלק מהפועלים והקרקע ייצרו את מוצר Y והשאר ייצרו את מוצר X, וכן כל המכונות תיצרנה את מוצר X.

1.45. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 פועלים ו- 120 מכונות.

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

כל פועל יכול לייצר 2 יחידות X או 4 יחידות Y. כל מכונה יכולה לייצר 4 יחידות X בלבד. לכן :

- א. יתכן שהמשק ייצור באופן עיל 400 יחידות מוצר X.
- ב. שיפור טכנולוגי במכונות, יגדיל את ייצור מוצר X בהכרח.
- ג. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X משתנה לאור עיקומת התמורה.
- ד. יתכן שהמשק ייצור באופן עיל רק את מוצר Y.

1.46. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 200 פועלים ו- 100 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 2 פועלים ו- 2 פועלות. מכאן :

- א. יתכן שהמשק ייצור באופן עיל 40 יחידות ממוצר X.
- ב. אם המשק מייצר 50 יחידות Y, אז גידול במספר הפועלים יוכל להביא לגידול בייצור מוצר Y.
- ג. כאשר המשק מייצר 100 יחידות ממוצר X, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X היא 3 יחידות Y.
- ד. כאשר המשק מייצר 50 יחידות ממוצר X, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X היא חיובית.
- ה. אם המשק מייצר 50 יחידות Y, אז גידול במספר הפעילות יוכל להביא לגידול בייצור מוצר Y.

1.47. משק מייצר שני מוצרים X ו-Y בעזרת 100 עובדים ו- 200 עובדות. כל עובד יכול לייצר 10 יחידות ממוצר X בלבד. כל עובדת יכולה לייצר 5 יחידות ממוצר Y בלבד. המשק מייצר תמיד ביעילות.

- א. המשק מייצר בהכרח 1000 יחידות מכל מוצר.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X הוא 2 יחידות Y.
- ג. יתכן שחלק מהעובדות מובטלות.
- ד. יתכן שחלק מן העובדים מובטלים.

1.48. משק בעל עיקומת תמורה ליניארית מייצר בנקודתה שבה ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה אחת. בנקודתה זו המשק כורך כמויות חיוביות שני המוצרים, אשר מקסימות את תועלתו. CUT המשק נפתח למסחר בינלאומי. ידוע שמחיר מוצר X בעולם הוא 2 ₪. מכאן :

- א. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y ויקטין את הכמות המיוצרת ממוצר X, י יצא את מוצר Y ויביא את מוצר X.
- ב. אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, י יצא את מוצר X ויביא את מוצר Y.
- ג. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יפסיק לייצר את מוצר X ויביא את מוצר Y בלבד, כי מוצר Y שווה כפלים.

ד. בכל מקרה, עיקומת אפשרויות הצריכה של המשק תנצל כתוצאה מהמסחר הבינלאומי.

1.49. נתונים שני משקים א' וב', אשר אינם סוחרים ביניהם והעלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה ושונה בשניהם. משק א' מייצר 100 יחידות ממוצר X ו 50 יחידות ממוצר Y.

פתרונות מלא בסרטון וידעו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

משק ב' מיצרך 200 יחידות ממוצר X ו 40 יחידות ממוצר Y.

- א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשקל א' היא $\frac{1}{2}$ Y ובמשקל ב' היא חמישית Y.
- ב. אם המשקים יתאחדו, אז הנקודה שבה מייצרים 300 יחידות X ו- 90 יחידות Y אינה נמצאת על עקומת התמורה.
- ג. למשקל ב' יש יתרון יחסי בייצור מוצר X.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

1.50. במשקל א' יש 100 פועלים זחים שיכולים לייצר 2 פעמיים או 2 עפרונות. במשקל ב' יש 200 פועלים שיכולים לייצר 1 עט או 4 עפרונות. שני המשקים מקיימים מסחר ביןיהם תוך התמחות מלאה של שני המשקים. ידוע שמשקל א' צורך 50 פעמים. אם ידוע שהמסחר בין המשקים הוא בערך של עט אחד עבור שני עפרונות, אז משק ב' יכול לצרוך לכל היותר:

- א. 250 עפרונות.
- ב. 500 עפרונות.
- ג. 300 עפרונות.
- ד. 325 עפרונות.

1.51. נתונם שני משקים א' וב', אשר אינם סוחרים ביניהם והעלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה בשנייהם. משק א' מייצרך 100 יחידות ממוצר X ו 50 יחידות ממוצר Y. משק ב' מייצרך 200 יחידות ממוצר X ו 40 יחידות ממוצר Y. כעת המשקים החלו לסחר ביןיהם וידוע שהמשקים עברו להתחמות מלאה, כאשר משק א' מייצרך 150 יחידות X בלבד, ומשקל ב' מייצרך 440 יחידות Y בלבד. כמו כן נתנו לאחר המסחר, משק א' צורך אותה כמות ממוצר X כמו קודם, אך חל גידול של 25 יחידות ממוצר Y לעומת המוצא. מכאן ש:

- א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשקל א' היא 1 יחידת Y.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשקל ב' היא 1 יחידת Y.
- ג. המחיר שבו סוחרים שני המשקים הוא 1 יחידת X לכל 1 יחידת Y.
- ד. לאחר המסחר, משק ב' צורך 450 יחידות ממוצר Y ו- 50 יחידות ממוצר X.

1.52. במשקל א' יש 200 פועלים זחים שיכולים לייצר 3 יחידות מזון או 6 לבוש. במשקל ב' יש 100 פועלים שיכולים לייצר 10 יחידות מזון או 2 יחידות לבוש. שני המשקים מקיימים מסחר ביןיהם תוך התמחות מלאה של שני המשקים. ידוע שככל משק צריך לבדוק 400 יחידות מזון בשביל להתקיים ואת יתרת הכנסתו הוא מוציא על יחידות לבוש. אם ידוע שהמסחר בין המשקים הוא בערך של 1 יחידות מזון עבור 1 יחידת מזון, אז:

- א. משק א' צוריך 800 יחידות לבוש ומשקל ב' צוריך 440 יחידות לבוש.
- ב. משק א' צוריך 400 יחידות לבוש ומשקל ב' צוריך 400 יחידות לבוש.
- ג. משק א' צוריך 400 יחידות לבוש ומשקל ב' צוריך 440 יחידות לבוש.
- ד. לא ניתן לומר בוודאות כמה יחידות לבוש נדרש כל משק.

1.53. להלן טבלת המתארת את מצבם של שני משקים לפני ואחרי סחר ביניהם. בשני המשקים עקומת התמורה ליניארית.

	אחרי הסחר		לפני הסחר		
	חולצות	נעליים	חולצות	נעליים	
משכ א	70	20	80	10	
משכ ב	30	220	40	120	

ידעו של משק א' יש יתרון יחסיבי ביצור נעליים, ולאחר תחילת המסחר כל משק מייצר את המוצר שבו הוא מתמחה. להלן מספר טענות:

- א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור חולצות במשכ א' היא 1.5 זוגות נעליים.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור חולצות במשכ ב' היא 3 זוגות נעליים.
- ג. משק ב' קונה חולצות ומשכ א' קונה נעליים.
- ד. המסחר בין המשקים הוא במחיר של 1.5 נעלים לכל חולצה.

פרק ב: פונקציות ייצור (הקשר בין תפקה שלית לתקופה ממוצעת)

2.1. להלן מספר טענות לגבי הקצאה ייעלה (הניחו שהתקה שלית הפחיתה מתקיים) :

- א. כדאי לעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית חיובית.
- ב. כדאי לעסיק פועל עד שתפוקתו השולית שווה אפס.
- ג. כדאי לעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית אינה פוחתת.
- ד. כדאי לעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית גבוהה או שווה לשכר שלו.

2.2. להלן מספר טענות לגבי הקצאה ייעלה (הניחו שהתקה שלית הפחיתה מתקיים) :

- א. גידול במספר גורמי הייצור קבועים (שדות) בלבד מקטין את התפקה השולית שלם וմגדיל את התפקה השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
- ב. גידול במספר גורמי הייצור קבועים (שדות) בלבד מגדיל את התפקה השולית שלם ומקטין את התפקה השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
- ג. תפוקתו השולית של גורם הייצור קבוע (שדה או מכונה) שווה לתפוקתו השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
- ד. כל הטענות אינן נכוןות.

2.3. משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפקה שלית פוחתת. להלן מספר טענות :

- א. גידול במספר הפועלים יקטין את התפקה הכלולת.
- ב. גידול במספר המכונות יקטין את התפקה הכלולת.
- ג. גידול במספר המכונות והפועלים בו זמינות יקטין את התפקה השולית של שניהם.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכוןות.

2.4. להלן פונקציית הייצור של שדה חייטה המצויה בבעלותו של בעל שדה יחיד.

מספר פועלים	תפוקה כוללת בק"ג ביום עבודה
1	80
2	150
3	210
4	260
5	300
6	290

בעל השדה יכול להעסיק פועלים בשכר של 200 ש"ל ליום. ק"ג חייטה נמכר בשוק החופשי בסך של 5 ש"ל לק"ג. מכאן ש :

- א. כדאי לבעל השדה להעסיק 4 פועלים.
- ב. רווחי בעל השדה יהיו 600 ש"ל ליום עבודה.
- ג. התפוקה השולית של הפועלים עולה ואחר כך פוחתת.
- ד. ההזאה השולית לייצור ק"ג חייטה עולה עם גידול בתפוקה.

2.5. בקיבוץ חרמש יש 10 שדות מסווג א' ו-10 שדות מסווג ב'. בכל שדה ניתן לגדל חיטה בלבד. להלן יכולת הייצור של כל שדה בשנה חקלאית. בקיבוץ יש 50 חברים המסוגלים לעבוד בשדות.

מספר פועלים	שדה א' – תפוקה כוללת בטון	שדה ב' – תפוקה כוללת בטון
1	80	65
2	150	110
3	210	150
4	260	180
5	300	200
6	290	210

- א. התפוקה הכוללת של המשק היא 3,050 טון חיטה;
- ב. התפוקה השולית של הפועלים היא 60 טון חיטה.
- ג. אם מחיר טון חיטה שווה 50 ש"ח, אזי שכר הפועלים הוא 50 ש"ח.
- ד. התפוקה השולית של שדה ב' הוא 20 טון חיטה.

2.6. קיבוץ חרמש, מהשאלה הקודמת, הקשר את שדות ב' לגידול של כותנה. ידוע שמחיר טון חיטה הוא 500 ש"ח וממחיר טון כותנה הוא 1,000 ש"ח.

- א. ערך התפוקה הכוללת של המשק הוא 200,000 ש"ח;
- ב. ערך התפוקה השולית של הפועלים הוא 40,000 ש"ח.
- ג. כל החברים יעסקו בגידול כותנה.
- ד. שכרו של כל חבר הוא 35,000 ש"ח.

2.7. קיבוץ חרמש, שאינו יורץ מהתרכות, מקבל הצעה מהקיבוץ השכן לקבל שדה נוסף, שבו ניתן לגדל כותנה (בנוסף לשדות ב' שהוכשרו לעניין בשאלת 2). בתמורה מבקש הקיבוץ השכן לקבל חבר אחד מקיבוץ חרמש, שייעבודו אצלו וכן סכום כסף נוסף.

- א. העיסקה, בכל מקרה, אינה כדאית לקיבוץ חרמש.
- ב. העיסקה, בכל מקרה, כדאית לקיבוץ חרמש.
- ג. העיסקה רווחית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכספי יהיה נמוך מ-10,000 ש"ח.
- ד. העיסקה רווחית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכספי יהיה נמוך מ-20,000 ש"ח.

2.8. לייצרן מכונות לעיבוד לוחות עץ, מכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן.
שכר כל פועל במשק - 100 ש"ח ליום עבודה והתשולם המתkeletal בגין עיבוד לוח הוא 20 ש"ח.

שכרה ביום	מכונה ג' – מספר לוחות ביום	מכונה ב' – מספר לוחות ביום	מכונה א' – מספר לוחות ביום	תשומת עבודה
8	15	12	1	
15	25	20	2	
21	30	27	3	
24	31	32	4	
26	31	33	5	

אייזו מהטענות אינה נכונה :

- א. הייצרן יעסיק 10 פועלים;
- ב. הייצרן יהיה מוכן להחכיר את כל המכונות תמורת 650 ש"ח.
- ג. הייצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 240 ש"ח לפחות.
- ד. התפוקה השולית של הפועלים פוחתת בכל המכונות.

2.9. יצרן המייצר את מוצר X, בעל 2 מכונות עם יכולת ייצור שונה המוצגת להלן.

שכרה ביום	מכונה א'	מכונה ב'	תשומת עבודה
26	24	1	
48	36	2	
66	44	3	
80	50	4	

נתון שמחיר מוצר X בשוק הוא 10 ש"ח ושכר הפועלים הוא 200 ש"ח.

- א. הייצרן יעסיק 4 פועלים.
- ב. הייצרן יהיה מוכן להחליף את מכונה ב' תמורת מכונה א' נוספת 1-50 ש"ח.
- ג. הייצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 30 ש"ח לפחות.
- ד. החלפת מכונה א' במכונה מסווג ב' כבדית, רק אם עלות ההחלפה נמוכה מ- 50 ש"ח.

2.10. בהמשך לנתוני השאלה הקודמת

הממשלה החליטה לסייע את השכר למעסיקים ב 25%. מכאן ש :

- א. היצרן יעסיק 3 פועלים.
- ב. רווחי היצרן יגדלו ב - 150%.
- ג. היצרן יהיה מוכן להচкар את מכונה א' תמורת 100 ש"ח לפחות.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

2.11. מפעל מייצר בתנאי תפוקה שלילית פוחתת מההתחלת עם גידול בתפוקה. להלן מספר טענות :

- א. התפוקה המומוצעת פוחתת עם גידול בתפוקה ובגובה מהתפוקה השולית מעבר לעובד הראשון.
- ב. התפוקה המומוצעת קבועה.
- ג. ההגדלת במספר העובדים פי 2 תגדיל את התפוקה פי 2.
- ד. הקטנת במספר העובדים ב 50% תקטין את התפוקה הכלולה ביותר מ- 50%.

2.12. מפעל מייצר בתנאי תפוקה שלילית עולה בההתחלת עד לשולשה עובדים ולאחר מכן פוחתת ככל שההתפוקה גדלה. להלן מספר טענות :

- א. התפוקה המומוצעת עולה גם כן עד לשולשה עובדים ופוחתת לאחר מכן.
- ב. התפוקה המומוצעת קבועה.
- ג. ההגדלת במספר העובדים משולשה עובדים לשישה עובדים תגדיל את התפוקה בפחות מפי 2.
- ד. התפוקה השולית של העובד הרביעי יכולה להיות גבוהה יותר מהתפוקה השולית של העובד השני.

2.13. בעירה פלדטאון יש 10 קווים ייצור פלדה מסוג א' ועוד 8 קווים ייצור פלדה מסוג ב'. לכל קו ייצור יש בעליים משלו. בעירה יש 38 פעילים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות.

תשומת עבודה לשנה	תפקיד בטנות קו ייצור ב'	תפקיד בטנות קו ייצור א'	תפקיד בטנות קו ייצור ב'
1	12	11	
2	22	18	
3	30	24	
4	32	29	
5	31	32	

- א. התפקיד השולית של הפעלים היא 10 טוں פלדה.
- ב. רוחבי בעלי קו מסוג א' הם 5 טוں פלדה.
- ג. רוחבי בעלי קו מסוג ב' הם 6 טוں פלדה.
- ד. התפקיד השולית של קו ייצור מסוג ב' היא 9 טוں פלדה.

2.14. בעיר סוטוש יש 100 קווים ייצור שעונים מסוג א' ועוד 50 קווים ייצור שעונים מסוג ב'. לכל קו ייצור יש בעליים משלו. בעירה יש 280 פעילים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. כל שעון נמכר בשוק במחיר של \$100. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות.

תשומת עבודה לשנה	תפקיד ביחידות קו ייצור ב'	תפקיד ביחידות קו ייצור א'	תפקיד ביחידות קו ייצור ב'
1	120	110	
2	220	180	
3	250	240	
4	270	250	
5	280	260	

- א. התפקיד השולית של הפעלים היא 120 שעונים.
- ב. רוחבי בעלי קו מסוג א' הם \$ 4000.
- ג. רוחבי בעלי קו מסוג ב' הם \$ 1500.
- ד. התפקיד השולית של קו ייצור מסוג ב' היא 70 שעונים.

15.2. בהמשך לנתוני השאלה הקודמת, ידוע שכתוצאה משריפה נהרסו 15 קווים ייצור מסוג ב'.
כתוצאה לכך :

- א. התפוקה השולית של הפעלים תגדל.
- ב. רוחבי בעלי קו מסווג א' לא ישתנו.
- ג. רוחבי בעלי קו מסווג ב' לא ישתנו.
- ד. התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' תגדל.

16.2. לרשות המשק יש 3 מכונות לייצור בובות עץ. המכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן.
במשך יש 6 פעילים.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר בובות ביום	מכונה ב' – מספר בובות ביום	מכונה ג' – מספר בובות ביום	מכונה ג' – מספר בובות ביום
1	12	15	8	
2	20	25	14	
3	27	30	19	
4	32	31	23	
5	33	31	26	

בהתנחת שהמשך מקצת באופן יעיל את הפעילים :

- א. היצרין יעסיק 2 פעילים בכל אחת מהמכונות.
- ב. היצרין יהיה מוכן להחליף מכונה מסווג א' במכונה מסווג ב'.
- ג. היצרין יהיה מוכן להחליף מכונה מסווג ג' במכונה מסווג ב' ולשלם בנוסף עוד 12 בובות עץ.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

2.17 בפעול טקסטיל קיימים שלושה סוגיים של מכונות לייצור חולצות. לרשות המפעל 10 מכונות מכל סוג. שכר הפועלים הוא 450 ₪ ליום עבודה. מחיר חולצה בשוק הוא 120 ₪. עלות הבד לייצור כל חולצה היא 45 ₪.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר חולצות ביום	מכונה ב' – מספר חולצות ביום	מכונה ג' – מספר חולצות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

בהתנן שהמשק מקצת באופן ייעיל את הפועלים :

- א. בפעול יועסקו 100 פועלים.
- ב. הרוחה של המפעל יהיה 18,750 ₪.
- ג. התפוקה של המפעל היא 670 חולצות.
- ד. טענות א' וג' נכונות.

במפעל טקסטיל קיימים שלושה סוגי של מכונות: מכונה מסווג א' מיצרת חולצות, מכונה מסווג ב' מיצרת מכנסיים ומכונה מסווג ג' מיצרת חצאיות. לרשות המפעל 10 מכונות מכל סוג. ידוע שעומדים לרשות המפעל 45 עובדים.

מחיר חולצה בשוק הוא 120 נט.

מחיר מכנסיים בשוק הוא 100 נט.

מחיר חצאית בשוק הוא 150 נט.

מספר חצאיות ביום	מכונה ג' – מכונה ב' – מספר מכנסיים ביום	מכונה א' – מספר חולצות ביום	תשומת עבודה
8	15	12	1
15	25	20	2
21	30	27	3
24	31	32	4
26	31	33	5

להלן שלוש שאלות הנוגעות לנתונים הנ"ל :

2.18. בהינתן שהמפעל מקצה באופן ייעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

- א. המפעל ייצור 120 חולצות, 200 מכנסיים ו- 150 חצאיות.
- ב. שכר הפועלים יהיה 1,000 נט.
- ג. הפידיוון הכלול של המפעל יהיה 56,900 ש"ח.
- ד. הרווח הכלול של המפעל יהיה 10,000 נט.

2.19. בהינתן שהמפעל מקצה באופן ייעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

- א. המפעל ירוויח יותר אם יעדכו לרשותו עוד 5 עובדים.
- ב. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסווג א' היו מרוויחים 440 נט.
- ג. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסווג ב' היו מרוויחים 500 נט.
- ד. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסווג ג' היו מרוויחים 250 נט.

2.20. בהינתן שהמפעל מקצה באופן ייעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

- א. אם הממשלה תתן סובסידיה של 10 נט לכל זוג מכנסיים, אזי תשתנה ההකזאה במפעל.
- ב. אם הממשלה תנתן סובסידיה של 10 נט לכל חולצה, אזי תשתנה ההתקזאה במפעל.
- ג. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפקיד השולית של הפועלים, העובדים על מכונה ב' בשיעור של 10%, אזי תשתנה ההתקזאה במפעל.
- ד. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפקיד השולית של הפועלים בכל המכונות ב' בשיעור של 10%, אזי לא תשתנה ההתקזאה במפעל.

2.21. במקש הפעול בתנאי תחרות משוכלلت, שבו השכר משולם ביחידות תפוקה, כדאי להעסיק פועלים כל עוד :

- א. תפוקתם השולית עולה.
- ב. תפוקתם השולית חיובית.
- ג. תפוקתם השולית גבוהה או שווה לשכר שלהם.
- ד. תפוקתם השולית גבוהה או שווה לעלות השולית לייצור המוצר.

2.22. משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפוקה שולית פוחתת. להלן מספר טענות :

- א. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).
- ב. גידול במספר גורמי הייצור המשתנים ללא שינוי במספר גורמי הייצור הקבועים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).
- ג. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של גורמי הייצור המשתנים ויקטין את התפוקה השולית של גורמי הייצור הקבועים.
- ד. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את הרווחים של בעלי ההון (בעליים של גורמי הייצור הקבועים).

2.23. להלן פונקציית הייצור של מכונה לייצור נעליים כפונקציה של מספר הפעלים המועסקים בה בחודש עבודה.

מספר פועלים	תפוקה כוללת של זוגות נעליים
1	80
2	190
3	290
4	350
5	400
6	420

שכר פועל במקש הוא 7000 ש' לחודש. מחיר נעליים בשוק הוא 100 ש' לזוג. בעל המפעל שילם מראש בתחלת השנה שכר דירה חודשי בסך 2,000 ש' לחודש. מכאן :

- א. התפוקה הכוללת תהיה 420 זוגות נעליים בחודש.
- ב. המפעל יעסיק 5 פועלים.
- ג. ההוצאה השולית לייצור זוג נעליים עולה כל הזמן.
- ד. רווחי בעל המפעל יהיו 6,000 ש' לחודש.

פרק ג: מבנה הוצאות הייצור (MC, AVC, ATC)

הנחה יסוד: התפוקה השולית עולה בהתחלה ופוחתת מנקודה מסוימת, אלא אם קיים נתון המעיד אחרת.

3.1. להלן מספר טענות:

- אם ייצור הפעיל בתנאי תחרות משוכלתת מייצר כמות, שבה הוצאות המשטנה הממוצעת (AVC) שווה למחיר המוצר בשוק אזיל לא יהיה לו רווחים.
- אם ייצור הפעיל בתנאי תחרות משוכלתת מייצר כמות, שבה הוצאות המשטנה הממוצעת (AVC) נמוכה ממחיר המוצר בשוק אזיל יהיה לו רווחים.
- אם מחיר המוצר בשוק עולה, הרווח לכל יחידה גדול ולכון גידול בכמות המיוצרת, שמעלה את הוצאות השולית (MC) איינו כדאי.
- אם הפדיון מכסה את ההוצאות הקבועות, אזיל כדאי לייצר בטוחה הקצר.

3.2. להלן מספר טענות:

- נתון ייצור בעל הוצאות קבועות (FC) והוצאות משתנות (VC) בייצור.
- היצור הכפיל את התפוקה, וכתוצאה לכך הוכפלו הוצאות המשטנה של הייצור. מכאן שההוצאות הכלולות הממוצעת (ATC) בפעול לא השתנה.
- היצור הכפיל את התפוקה וכתוצאה לכך הוכפלו הוצאות המשטנה של הייצור. מכאן שההוצאות הקבועה הממוצעת (AFC) בפעול לא השתנה.
- עקבות היציע של הייצור היא כל החלק העולה על עיקומת הוצאות השוליות (MC).
- היצור הכפיל את התפוקה וכתוצאה לכך הוכפלו הוצאות המשטנה של הייצור. מכאן שההוצאות הכלולות הממוצעת (ATC) בפעול קטנה.

3.3. נתונה פונקציית הוצאות המשטנה הממוצעת של פירמה תחרותית. לפירמה יש הוצאות קבועות. הנחה - ייצור יחידות של מוצרים בלבד.

תפוקה	Q	1	2	3	18	21	24	30	5	6	7
הוצאות משטנה ממוצעת	AVC	21	19	18	18	21	24	30	21	18	18

- אם מחיר השוק הוא 21 ₪, הפירמה תמכור בטוחה הקצר ותציג 4 יחידות וייתכן שגם בטוחה הארץ.
- אם מחיר השוק הוא 19 ₪, הפירמה תמכור בטוחה הארץ ותציג 3 או 4 יחידות.
- אם ידוע שההוצאות קבועות הן בסך 10 ₪'ח ומחיר השוק הוא 18 ₪, הפירמה תמכור בטוחה הארץ ותציג 4 יחידות.
- אם מחיר השוק הוא 21 ₪, הפירמה תמכור בטוחה הארץ ותציג 1 או 5 יחידות.

3.4. להלן מספר טענות:

- . א. אם ההוצאה השולית (MC) עולה, אזי ההוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) עולה או יורדת.
- . ב. אם ההוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) עולה, אזי ההוצאה הכוללת הממוצעת (ATC) עולה אף היא.
- . ג. אם ההוצאה הכוללת הממוצעת (ATC) עולה, אזי ההוצאה השולית (MC) עולה או יורדת.
- . ד. אם ההוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) קבועה, אזי ההוצאה השולית (MC) יכולה לעלות, יורדת או להיות קבועה.

3.5. להלן מספר טענות:

- . א. אם הפדיון גדול מהתוצאות הכוללות, אזי מחיר השוק גבוהה מהתוצאה הכוללת הממוצעת.
- . ב. אם הפדיון גדול מהתוצאות המשטנות, אזי מחיר השוק גבוהה מהתוצאה המשטנה הממוצעת ומהוצאה הכוללת הממוצעת.
- . ג. אם הוצאה השולית (MC) גבוהה מהתוצאה המשטנה הממוצעת (AVC), אזי הוצאה המשטנה הממוצעת יכולה לעלות או יורדת.
- . ד. אם הוצאה השולית (MC) נמוכה מהתוצאה הכוללת הממוצעת (ATC), אזי הוצאה הכוללת הממוצעת יכולה לעלות או יורדת.

3.6. נתון שהתפוקה השולית עולה בהתחלה ולאחר כך פוחתת.

- . א. אם התפוקה השולית (MP) פוחתת, אזי הוצאה השולית (MC) יורדת.
- . ב. אם התפוקה השולית (MP) עולה, אזי הוצאה השולית (MC) עולה.
- . ג. אם התפוקה הממוצעת (AP) עולה, אזי הוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) יורדת.
- . ד. אם התפוקה השולית (MP) פוחתת, אזי התפוקה הממוצעת (AP) עולה.

3.7. נתון שהתפוקה השולית עולה בהתחלה ולאחר כך פוחתת.

- . א. אם התפוקה השולית (MP) עולה, אזי התפוקה הממוצעת (AP) עולה אף היא.
- . ב. אם התפוקה הממוצעת (AP) עולה, אזי התפוקה השולית (MP) עולה אף היא.
- . ג. אם ייצרנו מייצר בנקודתה בה התפוקה הממוצעת (AP) מקסימלית, אזי ליצרנו יש רווחים.
- . ד. אם ייצרנו נמצא בנקודתה בה התפוקה השולית (MP) מקסימלית, אזי כדאי ליצרנו כי יש לנו מקסימום רווחים.

- . 3.8. נתון שככל פועל שעסק היצור מספק לו שתי יחידות X. שכר הפעלים קבוע ונקבע בשוק. מכאן :
- . א. אם ליצרנו יש הוצאות קבועות, הוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) לייצור כל יחידת X יורדת עם גידול בתפוקה.
- . ב. הוצאה השולית (MC) קבועה ושויה להוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) ולהוצאה הכוללת הממוצעת (ATC).
- . ג. אם ליצרנו יש הוצאות קבועות, עיקומת הוצאה הכוללת (TC) הינה קו ישר אופקי המתחילה בראשית הציר.
- . ד. אם ליצרנו יש הוצאות קבועות, הוצאה הכוללת הממוצעת (ATC) לייצור כל יחידת X יורדת עם גידול בתפוקה.

- . 3.9. מבדיקת יצורן עולה שהוצאה המשטנה הממוצעת (AVC) לייצור 29 יחידות היא 10 ש"ח. כמו כן, הוצאה הכוללת הממוצעת (ATC) לייצור 30 יחידות היא 12 ש"ח. ידוע שעיקומת הוצאה השולית

במגמת עלייה בתחום הנתון בשאלת.

- א. ההוצאה הקבועה המומוצעת בייצור 30 יחידות היא 2.333 ש"ח.
- ב. אם ההוצאה הקבועה היא 58 ש"ח, אזי ההוצאה השולית לייצור היחידה ה-30 היא 14 ש"ח.
- ג. אם ההוצאה הקבועה היא 58 ש"ח, אזי ההוצאה הכוללת המומוצעת (ATC) המינימלית היא 12 ש"ח.
- ד. כל שאר התשובות אין נכוןות.

3.10. נתון שההוצאה הכוללת המומוצעת המינימלית שווה ל-12 ש"ח ומתקבלת ב-14 יחידות תוצר. כמו כן נתון שההוצאה המשטנה המומוצעת לייצור אותן 14 יחידות היא 10 ש"ח, ומהיר השוק הוא 11 ש"ח.

- א. ההוצאה הקבועה היא בסך 30 ש"ח.
- ב. ההוצאה השולית לייצור היחידה ה-14 היא 28 ש"ח.
- ג. היכרן לא ייצור בטוחה הארוך, אך לא ניתן לדעת מה יעשה בטוחה הקצר.
- ד. אם נתון שההוצאה המשטנה המומוצעת לייצור 13 יחידות היא 8 ש"ח, אזי ההוצאה השולית לייצור היחידה ה-14 היא 36 ש"ח.

3.11. במפעל לייצור חולצות, התפוקה השולית עולה ואחר כך פוחתת. ידוע שההוצאה השולית לייצור חולצה שווה 60 ש"ח בכמות של 1000 יחידות ובכמות של 2000 יחידות. ההוצאה המשטנה המומוצעת המינימלית שווה 50 ש"ח ומתקבלת בייצור של 1400 יחידות. מכאן ש:

- א. כדאי לייצר 1000 יחידות בטוחה הקצר ולא ניתן לדעת לגבי הטוחה הארוך.
- ב. כדאי לייצר 2000 יחידות בטוחה הקצר ולא ניתן לדעת לגבי הטוחה הארוך.
- ג. כדאי לייצר 1400 יחידות בטוחה הקצר בלבד.
- ד. אם למפעל אין הוצאות קבועות, הרווח שלו יהיה נמוך מ- 14,000 ש"ח.

3.12. בעל גלידריה נהנה מהכנסות חודשיות של 20,000 ש"ח. הוצאות השכר לעובדים הן בסך 12,000 ש"ח והוצאות חומר הגלם הן בסך 2,000 ש"ח לחודש. שכר הדירה החודשי הוא בסך 7,000 ש"ח והחוזה נחתם לשנתיים וכל התשלומים שלו מראש לאפשרות להחזר. להלן מספר טענות:

- א. בעל גלידריה יחליט לייצר בטוחה הקצר ובטוחה הארוך.
- ב. בעל גלידריה יסגור אותה מיד.
- ג. התיקרות של שכר העובדים יכולה לגרום לסגירת גלידריה מיד.
- ד. אין מספיק נתונים כדי לקבוע.

3.13. להלן מספר טענות לגבי ייצור המיצר תפוקה שבה רווחיו מקסימליים :

- א. היכרן ממקסם את רווחיו בנקודתה שבה הוצאות השולית שווה למחיר.
- ב. היכרן ממקסם את רווחיו בנקודתה שבה הוצאות המומוצעת שווה לעלות השולית.
- ג. היכרן ממקסם את רווחיו בנקודתה שבה הוצאות המומוצעת שווה למחיר.
- ד. אם יעלה המחיר בשוק, יגדלו רווחי היכרן ותקטן הוצאות השולית.

להלן מספר טענות:

- א. אם הוצאות השולית גבוהה מהמחר השוק, כדאי לייצר להגדיל את התפוקה המיצרת על מנת למקסם רווחיו.

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

- ב. אם הייצרן מייצר כמות שווה העלות השולית (MC) בתחום עלייה והעלות המשתנה הממוצעת (AVC) שווה למחיר בשוק, אז הקטנת הכמות המיוצרת תגדיל את רווחי הייצרן.
- ג. עקומת ההיצע היא עקומת העלות השולית לכל אורכה.
- ד. ייתכן שייצרן יבחר לייצר בטווח האrox, אך לא ייצור בטווח הקצר.

3.15. להלן מספר טענות:

- א. השטח מתחת לעקומת העלות השולית (MC) מראה את גודל החוזאות הכוללות של הפירמה (TC).
- ב. השטח שבין עקומת העלות השולית (MC) לבין מחיר השוק מראה את גודל רווחי הפירמה בטווח האrox.
- ג. השטח שבין עקומת הعلامات השולית (MC) לבין מחיר השוק זהה בגודלו לשטח שבין הعلامات המשותנה הממוצעת (AVC) בנקודות הייצור בין מחיר השוק.
- ד. כל נקודה על עקומת הعلامات השולית (MC) מראה את עלות היחידה האחידת המוצגת על ציר ה X ואת עלות כל אחת מן היחידות עד לתפוקה זו.
- ה. כל נקודה על עקומת הعلامات הכוללת הממוצעת (ATC) מראה את הגידול בעלות הכוללת (TC) כתוצאה מייצור היחידה האחידת, המוצגת על ציר ה X.

3.16. נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות של מוצרים.

7	6	5	4	3	2	1	0	Q	תפוקה
210	178	153	131	110	91	71	46	TC	סה"כ עלויות

מחיר השוק הוא 25 נס. מכאן ש:

- א. הפירמה לא תייצר כלל.
- ב. הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
- ג. הפירמה תייצר 7 יחידות בטווח האrox והקצר.
- ד. הפירמה שואפת שהרווח השולי יהיה מקסימלי ולכך היא תייצר 2 יחידות.
- ה. הפירמה תהיה אדישה בין ייצור יחידה אחת לייצור 6 יחידות, מפני שהעלות השולית זהה ושויה למחיר השוק בשני המקרים.

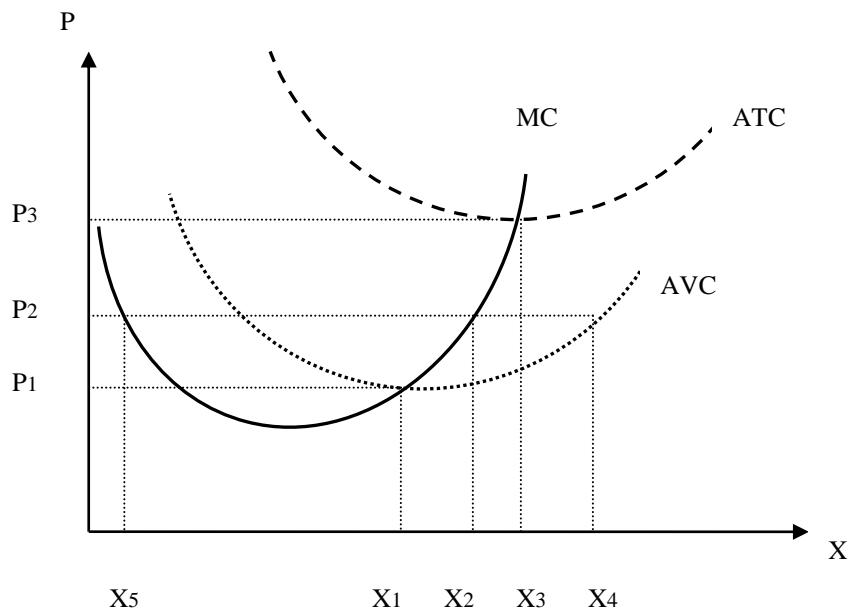
3.17. בשוק המוצר קיים מצב של תחרות משוכנעת. חברת חתמה על חוזה לשכירות המפעל לשנה. דמי השכירות הם 150,000 נס לחודש. להלן החוזאות החודשיות של הפירמה:

	5	4	3	2	1	כמות
סכום ההוצאות המשתנות	244,000	144,000	72,000	36,000	12,000	

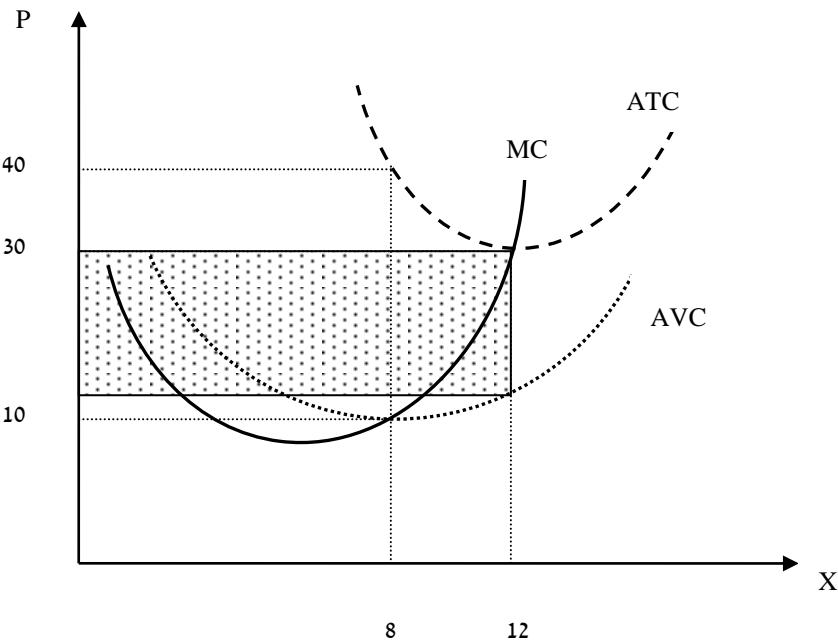
מחיר השוק עלה ל- 72,000 שקלים ליחידה. כתוצאה לכך :

- .א. הפירמה תיצור 3 יחידות ותשווה בין מחיר השוק לסכום ההוצאות המשתנות.
- .ב. הרווח של הפירמה בטוחה הקצר (הרווח התפעולי) יהיה 96,000 ₪.
- .ג. הרווח הכלול של הפירמה הוא מינוס 6,000 ₪ (כלומר הפסד), ולכן הפירמה תיצור בטוחה הקצר, אך תצא מהענף בטוחה הארוך.
- .ד. הפירמה תיצור בטוחה הארוך.

- .3.18. יזכרן מייצרת את מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות. להלן גורף המתאר את הקשר בין היקף הימוצרת לעליות ליחידה :

- .א. אם מחיר השוק הוא P_2 אдиיש בין ייצור היקף X_2 או היקף X_5 .
 - .ב. המרחק האנכי בין עקומות ATC ו- AVC מייצג את העלות הקבועה הממוצעת (AFC) והוא קבוע גם כן.
 - .ג. במחיר גבוה ממחיר P_3 הזכרן יימצא ברווח וימשיך לייצר בטוחה הארוך.
 - .ד. עקומה היחסית של הזכרן היא עקומה העלות השולית החל מיקף X_5 .
- .3.19. יזכרן מייצרת את מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות. להלן גורף המתאר את הקשר בין היקף הימוצרת לעליות ליחידה :

- א. במחיר שוק 10, הוצאות השולית שווה לעלות הכלולות הממוצעת.
- ב. אם הייצור ממוקם רוחchio בתפוצה, שבה הוצאות המשטנה הממוצעת מינימלית, אז הփסן הכלול שלו יהיה 240.
- ג. במחיר שוק 30, נמצא ברוחchio כולל חיובי.
- ד. המלבן המונוקד מייצג את ההוצאות המשטנה של הייצור.
- 3.20.** יצרן בתחרות משוכללת בעל פונקציית ייצור המקיים תפוצה שולית קבועה. השכר המשולם לכל הפעלים זהה. ליצרן יש הוצאות קבועות בייצור המוצר. מכאן :
- הוצאות השולית MC גם קבועה בהכרח.
 - הוצאות המשטנה הממוצעת AVC גם קבועה ושווה לוצאות השולית.
 - הוצאות הכלולות הממוצעת ATC גם קבועה.
 - רק טענות א' וב' נכונות.
- 3.21.** יצרן בתחרות משוכללת בעל פונקציית הוצאות $TC=100+5Q$ (עקומה ליניארית היוצאת מעל ראשית הצירים). מכאן :
- לייצרן יש הוצאות קבועות בסך 5 ₪.
 - לייצרן יש עלות שולית MC פוחתת.
 - לייצרן יש עלות משטנה ממוצעת AVC פוחתת.
 - לייצרן יש עלות כוללת ממוצעת ATC פוחתת.
- 3.22.** לכל היוצרים הנמצאים בתחרות משוכלلت יש פונקציית הוצאות $Q = 100 + 5Q$. מכאן :
- המחיר בשוויי משקל יהיה 5 ₪.

- .2. כל הייצרנים נמצאים ברוח ויישרו בענף בטוח אורך.
- .3. הרוח התפעולי (רוח טוחן קצר שאינו כולל את ההוצאות הקבועות) שווה לאפס.

א. רק טענה 1 נכונה.

ב. רק טענות 2 ו-3 נכונות.

ג. רק טענות 1 ו-3 נכונות.

ד. רק טענה 2 נכונה.

ה. רק טענה 3 נכונה.

- 3.23.** יצרך בתחרות משוכלת בעל פונקציית הוצאות TC אופקית היוצאת מהערך 100 על ציר הוצאות (יוצאה מנקודה 100 על ציר Y ובעלת שיפוע 0). מכאן ש :

א. הוצאות השולית MC עולה.

ב. הוצאות המשטנה הממוצעת AVC עולה גם כן ונמוכה מההוצאות השולית.

ג. הוצאות הכלולת הממוצעת ATC שווה לוצאות הקבועה הממוצעת AFC ויורדת עם גידול בתפוקה.

ד. רק אם מחיר השוק גבוהה לפחות מ-100, יבחר יצרך לייצר בטוחה קצר.

- 3.24.** יצרך פונקציית עלות שולית אשר פוחתת בהתחלה ולאחר כך עולה. בתחום העולה הפונקציה היא $MC=4+3Q$. כמו נתון שההוצאות המשטנה הממוצעת AVC לייצור 10 יחידות היא 34 ש. יצרך יש עלויות קבועות. מכאן ש :

א. במחיר של 31 ש, כדאי יצרך לייצר 9 יחידות בטוחה קצר.

ב. במחיר של 37 ש כדאי יצרך לייצר 11 יחידות בטוחה אורך.

ג. יצרך יש עלות קבועה FC של 4 ש.

ד. כל הטענות האחרות אינם נכונות.

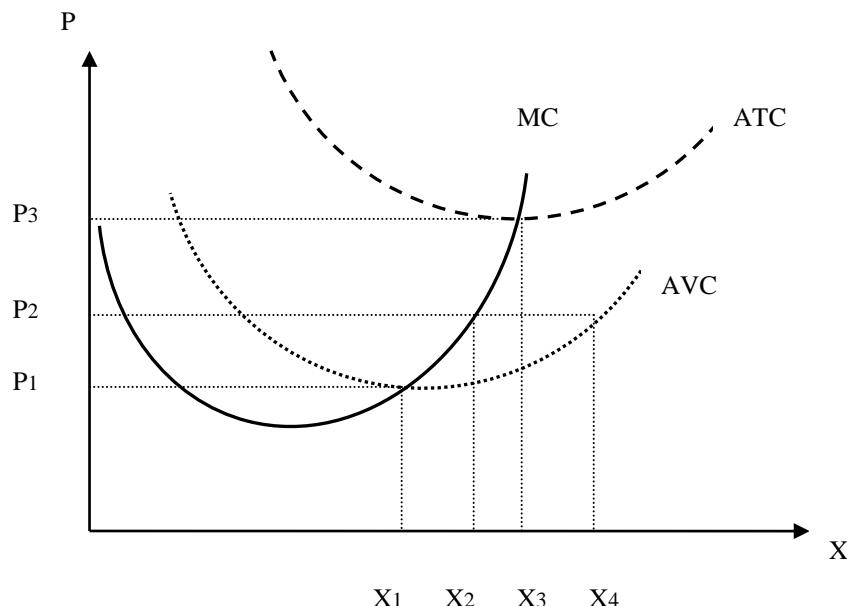
3.25. להלן נתונים לגבי הוצאות ייצור בתחרות משוכלلت. ההוצאה המשתנה הממוצעת AVC ליצור 6 יחידות היא 8 ₪. ההוצאה הכלולת הממוצעת ATC ליצור 7 ליצור 7 יחידות היא 9 ₪. ההוצאה הקבועה FC היא 5 ₪. מכאן ש :

- הוצאה השולית ליצור היחידה השביעית היא 10 ₪.
- במחיר שוק של 9 ₪ כדאי ליצר לפחות 7 יחידות.
- הוצאה הקבועה הממוצעת AFC ליצור 8 יחידות היא 0.6 ₪.
- רק טענות א' וג' נכונות.

3.26. להלן נתונים לגבי הוצאות ייצור בתחרות משוכלلت. ידוע שהתפוקה השולית פוחתת ואחר כך עולה. ההוצאה המשתנה הממוצעת AVC ליצור 10 יחידות היא 10 ₪. ההוצאה הכלולת TC ליצור 11 יחידות היא 232 ₪. ההוצאה השולית ליצור היחידה ה- 11 היא 32 ₪. מכאן ש :

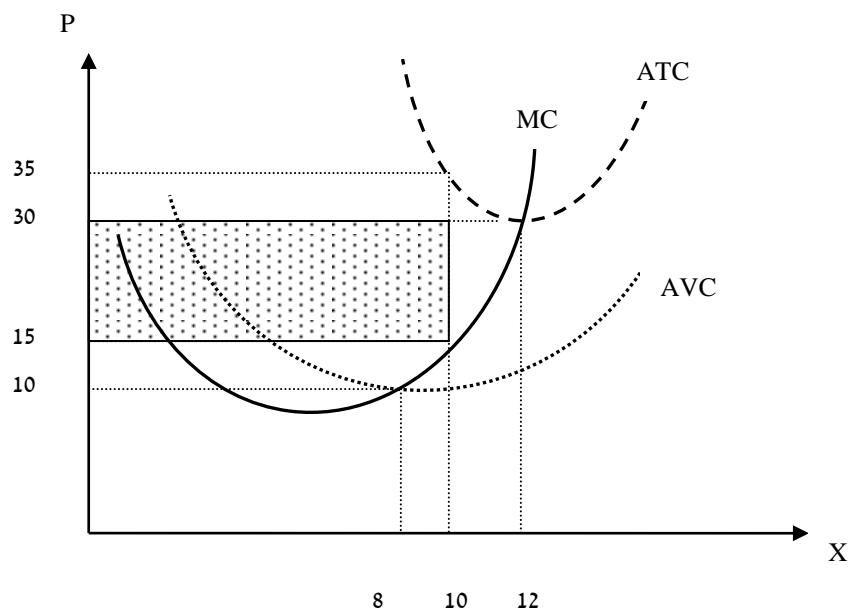
- הוצאה הקבועה FC היא 120 ₪.
- הוצאה המשתנה הממוצעת AVC נמצאת בMarginal Cost בין 10 ל-11 יחידות.
- הוצאה הכלולת הממוצעת ATC נמצאת בMarginal Cost עליה בין 10 ל-11 יחידות.
- אם מחיר השוק הוא שווה להוצאה המשתנה הממוצעת AVC ביצור 11 יחידות, אז ליצר כדי ליצר 11 יחידות.

3.27. ייצר מייצר את מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות. להלן גրף המתאר את הקשר בין היקומות המיוצרת לעליות ליחידה :

- .א. אם מחיר השוק הוא P_2 כדאי לייצר את הכמות X_2 או את הכמות X_4 .
- .ב. אם מחיר השוק הוא P_2 כדאי לייצר בטווח הארוך.
- .ג. במחיר P_3 היצור יימצא ברווח וימשיך לייצר בטווח הארוך.
- .ד. במחיר P_1 היצור יימצא בהפסד בגובה ההוצאות הקבועות שלו וימשיך לייצר בטווח הקצר.

3.28. יוצר מייצר את מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות. להלן גורף המתאר את הקשר בין הכמות המוצררת לעליות ליחידה:

- .א. במחיר שוק 15, היצור מפסיד 200, אך ממשיך לייצר בטווח הקצר.
- .ב. במחיר שוק 15, היצור מפסיד 150 ומסיק לייצר בטווח הארוך.
- .ג. במחיר שוק 30, היצור מרוויח פי 2 מאשר במחיר שוק 15.
- .ד. המלבן המנוקד מייצג את הפסד היצור במחיר שוק 15.

פרק ד: שיווי משקל בתחרות משוכלلت

(כולל מוצרים משלימים ותחליפיים)

4.1. איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?

- א. שיפור טכנולוגי.
- ב. עלייה במחיר חומר הגלם.
- ג. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
- ד. גידול במספר היכרנים.

4.2. איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצורן בודד?

- א. גידול בתפוקה השולית של הפעלים.
- ב. התיקרות של החזאות הקבועות.
- ג. רידעה במחיר מוצר משלים.
- ד. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
- ה. גידול במספר היכרנים.

4.3. להלן מספר טענות על עקומת הביקוש. איזו מהן נכונה:

- א. אם הביקוש גמיש לחלוtin, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
- ב. אם הביקוש קשיח לחלוtin, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
- ג. אם הביקוש גמיש לחלוtin, אזי הצרכנים מוכנים לשלם סכום קבוע עבור כל כמות.
- ד. אם הביקוש בעל גמישות ייחודית, אזי הצרכנים מוכנים לקנות כמות קבועה בכל מחיר.

4.4. להלן מספר טענות על עקומת ההיצע. איזו מהן איינה נכונה:

- א. אם ההיצע גמיש לחלוtin, התפוקה השולית קבועה.
- ב. אם ההיצע גמיש לחלוtin, אזי היכרנים מוכנים להציג כמות מסוימת בכל מחיר.
- ג. אם ההיצע עולה משמאל לימין, אזי התפוקה השולית פוחתת.
- ד. אם ההיצע בעל גמישות ייחודית, אזי עקומת ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים.

4.5. להלן מספר טענות על שיווי משקל תחרותי ועקומות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה:

- א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
- ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
- ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנוועה על הביקוש.
- ד. גידול בהכנסת הצרכנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולם לגרום לירידת הכמות בשוויי משקל.

4.6. שינוי בענף X גורם לכך שהמחיר ירד והכמות לא השתנה. מה יכול להיות הסבר אפשרי לכך :

א. עקומות הביקוש וההיצע רגילות.

ב. עקומת הביקוש רגילה ועקומת ההיצע קשיחה לחלוטין.

ג. עקומת הביקוש רגילה ועקומת ההיצע גמישה לחלוטין.

ד. עקומת הביקוש גמישה לחלוטין ועקומת ההיצע רגילה.

4.7. בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת. אלו מהמיקרים הבאים יכול להסביר את השינוי :

1. אם שכר הפעלים מתיקר, ומהירות מוצר משלים מתיקר.

2. אם שכר הפעלים מתיקר, ומהירות מוצר משלים מוזל.

3. אם שכר הפעלים מוזל, ומהירות מוצר משלים מתיקר.

א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.

ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.

ג. רק מקרים 1,2 יכולים להסביר את השינוי.

ד. כל המיקרים יכולים להסביר את השינוי.

4.8. משק מייצר שני מוצרים (X ו-Y). במצב הנוכחי תפוקתם השולית של העובדים בענף Y היא 500 יחידות, ובungan X היא 400 יחידות. מחירו של מוצר Y הוא 6 ש"ח ושל מוצר X הוא 5 ש"ח.

א. המשק מצוי בשיווי משקל תחרותי.

ב. לקבלת שווי משקל תחרותי יעברו העובדים מענף X לענף Y.

ג. אם מחירו של מוצר Y ירד ל-3.5 ש"ח, יעברו העובדים מענף X לענף Y.

ד. אם מחירו של מוצר X יעלה ל-7.5 ש"ח, יעברו העובדים מענף X לענף Y.

4.9. מוצר X נסחר בתחום מסוילט. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. בזכות עליה ברמת הכנסותיהם החליטו הצרכנים להוציא סכום כפול על רכישת מוצר X.

א. מחיר המוצר בשווי משקל יוכפל.

ב. הכמות בשווי משקל תוכפל.

ג. אם עקומת ההיצע הייתה קשיחה לחלוטין, מחיר המוצר בשווי משקל היה מוכפל.

ד. אם עקומת ההיצע הייתה ליניארית וווצאת מראשית הצירים, רוחבי היצרן היו גדלים פי

.4

4.10. מוצר X נסחר בתחום משוכלلت. עיקומות ההייעז והביקוש רגילות. בזכות עליה בرمת הכנסותיהם החליטו הצרכנים להגדיל את רכישת מוצר X ב-500 יחידות בכל רמת מחיר. במקביל הטרפו למשך יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-400 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשוויי משקל יעללה.
- ב. הכמות בשוויי משקל תגדל ב-500 יחידות.
- ג. הכמות בשוויי משקל תגדל ב-400 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשוויי משקל ירד.

4.11. מוצר X נסחר בתחום משוכלلت. עיקומות ההייעז והביקוש רגילות. הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X, במחיר שלא יעללה על המחיר הנוכחי בשוויי המשקל המקורי, לפני כניסה הממשלה. במקביל חל שיפור טכנולוגי, המאפשר לייצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשוויי משקל יעללה.
- ב. הכמות בשוויי משקל תגדל ב-300 יחידות.
- ג. הכמות בשוויי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשוויי משקל ירד.

4.12. מוצר X נסחר בתחום משוכלلت. עיקומות ההייעז והביקוש רגילות. כעט נוספים צרכנים נוספים המעורננים לרכוש 100 יחידות במחיר שלא יעללה על המחיר הנוכחי בשוויי המשקל המקורי. במקביל נוספים למשך יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשוויי משקל יעללה.
- ב. הכמות בשוויי משקל תגדל ב-100 יחידות.
- ג. הכמות בשוויי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשוויי משקל ירד.

4.13. יצרן מוצר X פועל בתחום משוכלلت. ידוע שהיצרן מציע 1,000 יחידות. כעט חלק עלייה של 8% במחיר המוצר.

- א. רוחכי הייצור יגדלו ב-8,000 ש"ח.
- ב. רוחכי הייצור יגדלו ביותר מ-8,000 ש"ח.
- ג. אם ידוע שבשוויי משקל החדש, הייצור מוכר 1,200 יחידות, הרוי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ש"ח.
- ד. אם הייצור היה בהפסד במצב המוצא, הרוי שכעת הוא עברו לרווח.

4.14. מחיר מוצר X ירד ומהיר מוצר Y עלה. מה מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינויים :

- א. המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.
- ב. המוצרים תחליפיים, וחלה עלייה בהכנסת הצרכנים.
- ג. המוצרים תחליפיים, וחלה התייקרות במחיר חומר הגלם של מוצר X.
- ד. המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

4.15. ירידה במחירים בייטוח הרכב השפיעה על שיווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שיווי המשקל בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחלIFIי לרכב פרטי). מה תהיה ההשפעה ?

- א. מחירים הרכבים הפרטיים ומחררי הנסעה במוניות יעלו.
- ב. מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.
- ג. מחירים הרכבים הפרטיים יעלו ומחררי הנסעה במוניות ירדו.
- ד. לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

4.16. יצrown בודד בתחרות משוכלلت מצא שיטה המכפילת את הכמות שהוא מייצר בכל כמות נתונה של גורמי ייצור. פונקציית הייצור של יצrown מקיימת תפוקה שלילית פוחתת. מכאן :

- א. יצrown יגדיל את תפוקתו פי 2 בשוויי משקל.
- ב. יצrown יכפיל את כמות גורמי הייצור המועסקת בשוויי משקל.
- ג. יצrown יגדיל את רוחחו פי 2 בשוויי משקל.
- ד. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

4.17. יצrown בודד בתחרות משוכלلت מצא שיטה המגדילה את הכמות שהוא מייצר בשיעור של 50% בכל כמות נתונה של גורמי ייצור. פונקציית הייצור של יצrown מקיימת תפוקה שלילית פוחתת, וליצrown הוצאות קבועות. כמו כן, השכר של העובדים בענף עלה אף הוא ב-50%. מכאן :

- א. יצrown יגדיל את תפוקתו ב-50% בשוויי משקל.
- ב. יצrown יגדיל את כמות גורמי הייצור המועסקת ב-50% בשוויי משקל.
- ג. יצrown יגדיל את רוחחו ב-50% בשוויי משקל.
- ד. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

4.18. יצrown מוצר X פועל בתחרות משוכלلت. ידוע שהיצrown נמצא ברוח ומציע 300 יחידות. בעת חלה ירידה של 10% במחיר המוצר. במקביל חלה ירידה בשכר הפעלים באותו שיעור כמו ירידת מחיר המוצר. ליצrown אין הוצאות קבועות.

- א. רוחхи הייצור יקטנו ב-10% בבדיקה.
- ב. רוחхи הייצור יקטנו ביותר מ-10%.
- ג. הוצאות בשוויי משקל תקטן ב-10%.
- ד. אם היה נתון ליצrown יש הוצאות קבועות, רוחхи הייצור יהיו קטנים ב-10% בבדיקה.

- 4.19.** יצרך בודד מצוי בתחום משוכלתת. כתע הוא מצא שיטה שמאפשרת לו להגדיל את התפוקה השולית של הפעלים פי 2. ליצרך אין הוצאות קבועות. בנוסף ידוע שהמחיר של המוצר בשוק ירד פי 2. מכאן שבמצב החדש :
- מספר הפעלים יקטן.
 - התפוקה השולית של לא תשנה.
 - התפוקה הכוללת תגדל פי 2 ורוחוי היিיצרך לא ישתנו.
 - אם היייצרך הוצאות קבועות, רוחוי היו גדים פי 2.
- 4.20.** יצרך בודד מצוי בתחום משוכלתת. ליצרך אין הוצאות קבועות. בנוסף ידוע שהמחיר של המוצר בשוק עלה ב 10% וגם שכר הפעלים עלה ב - 10%. מכאן שבמצב החדש :
- מספר הפעלים יקטן.
 - התפוקה השולית תעלה.
 - רוחוי היিיצרך לא ישתנו.
 - רוחוי היিיצרך יעלו ב - 10%.
 - התפוקה הכוללת תגדל ב - 10%.
- 4.21.** להלן מספר טענות לגבי גמישות עקומות הביקוש :
- לאורך עקומות ביקוש של קו ישר, גמישות הביקוש הולכת וקטנה בערכה המוחלט.
 - אם גמישות הביקוש גדולה מיחידית, אזי ירידת המחיר תוביל לירידה בהוצאות הצרכנים.
 - אם גמישות הביקוש יחידנית, אזי ירידת המחיר אינה מובילה לירידה בהוצאות הצרכנים.
- רק טענה 1 נכונה.
 - רק טענה 2 נכונה.
 - רק טענה 3 נכונה.
 - יש לפחות שתי טענות נכונות.
- 4.22.** להלן מספר טענות לגבי גמישות עקומות הביקוש וההיצע :
- עקומת ביקוש גמישה לחלוון פירושה צריכה של כמות קבועה מן המוצר.
 - עקומת ביקוש קשיחה לחלוון פירושה צריכה של כמות קבועה מן המוצר.
 - אם עקומת ההיצע ליניארית וווצאת מראשית הצירים, אזי גמישות ההיצע יחידנית וההוצאות המשותפות של היিיצרך שוות למחצית הפידיוו שלו.
- רק טענה 1 נכונה.
 - רק טענה 2 נכונה.
 - רק טענה 3 נכונה.
 - יש לפחות שתי טענות נכונות.

4.23. בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הצרכנים ירדה והמוצר נחות עבורות.
- שכר העבודה של הפועלים בייצור X עלה.

איזה מהשינויים הבאים איינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.24. בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הצרכנים עלה והמוצר נורמלי עבורות.
- שכר העבודה של הפועלים בייצור X ירד.

איזה מהשינויים הבאים איינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.25. בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- מוצר תחליף ל מוצר X הוזל בזכות עלייה בהיצע שלו.
- חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

איזה מהשינויים הבאים איינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.26. בשוק הגלידה חלו השינויים הבאים :

- פירות משומרים שהם מוצר משלים לגלידה התיקרו עקב ירידת בהיצע שלהם.
- חלה התיקרות בעלות החלב (חומר הגלם בייצור גלידה).

איזה מהשינויים הבאים איינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

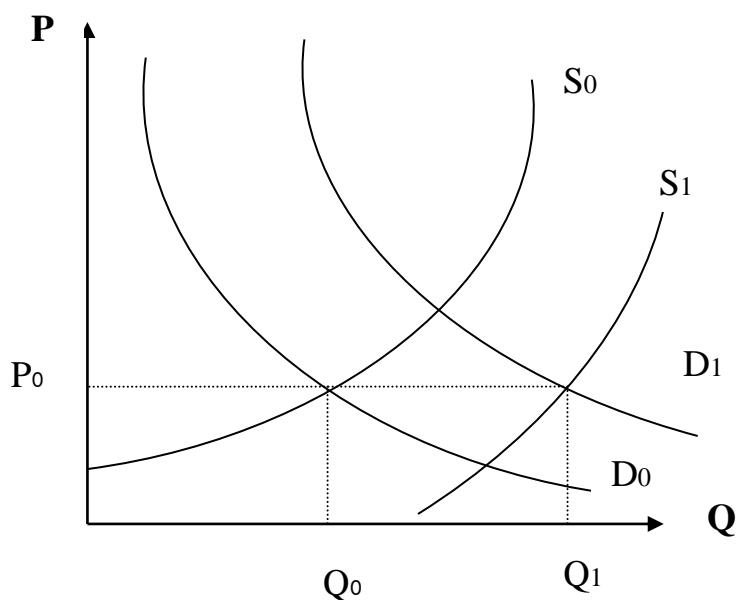
4.27. בשוק הנעליים יש עקומות היצוא וביקוש רגילות. בשוק הנעליים חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הצרכנים עלה.
- עלה מחיר סוליות הנעליים.

ידוע שכטוצאה משינויים אלו ירד מחיר הנעליים. מכאן ש :

- א. נעליים הם מוצר נורמלי עבור הצרכנים.
- ב. נעליים הם מוצר ניטרלי עבור הצרכנים.
- ג. נעליים הם מוצר נחות עבור הצרכנים.
- ד. לא ניתן לדעת אם הנעליים הם מוצר נורמלי, ניטרלי או נחות, ללא מידע על הנסיבות.

4.28. נתון התרשים הבא :

עקומות היצוא והביקוש הראשוניות הן D_0, S_0 . ואילו לאחר השינוי, עקומות היצוא והביקוש הן S_1, D_1 . מהו ההסבר האפשרי לשינויים המוצגים בתרשימים :

- א. חל שיפור טכנולוגי בייצור המוצר.
- ב. חל שיפור טכנולוגי בייצור המוצר ובמקביל חלה עלייה במחיר מוצר תחליפי.
- ג. חלה עלייה בהכנסת הצרכנים ובמקביל חלה עלייה בעלות חומר הגלם.
- ד. חלה ירידת מחיר מוצר משלים ובמקביל חלה עלייה בשכר העובדים בענף זה.

4.29. בענף בו מתקיימת תחרות משוכלת יש במצב המוצא 100 צרכנים ו-200 יצרנים. פונקציית הביקוש של כל יצרן היא $P=1000-10q$ ופונקציית היצוא של כל יצרן היא $q=20P$. בעת הטרפו

לענף 100 צרכנים נוספים בעלי פונקציית ביקוש $q=2000-P$. להלן מספר טענות :

1. בשוויי המשקל המקורי, המחיר היה 500 ₪.
2. בשוויי המשקל החדש, המחיר עלה ב 20%.
3. רווחי יצרן בודד במצב החדש שווים 9,000 ₪.

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל - www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

- א. רק טענות א' וב' נכונות.
- ב. רק טענות א' וג' נכונות.
- ג. רק טענות ב' וג' נכונות.
- ד. כל הטענות נכונות.

4.30. בענף בו מתקייםת תחרות משוכלת יש במצב המוצא 100 צרכנים ו-200 יצרנים. פונקציית הביקוש של כל צרכן היא $q=1200-P$ ופונקציית היצע של כל יצרן היא $q=20P$. כעת ה가입 לענף יצרנים נוספים בעלי פונקציית היצע זהה לפונקציית היצע של הייצרנים הוותיקים. כתוצאה משינוי זה ירד מחיר השוק ב- 20%. מכאן שמספר הייצרנים החדש הוא :

- א. 400.
- ב. 300.
- ג. 500.
- ד. 600.

4.31. במשק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. המחיר בשוויו משקל הוא 10 ש' ובמצב זה צרכן א' רוכש 100 יחידות מוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות מוצר X. כעת ירד מחיר מוצר X ל- 9 ש' ושני הצרכנים הגדילו את הכמות המבוקשת על ידם ב – 10 יחידות. מכאן ש :

- א. גמישות הביקוש של צרכן א' גבואה מזו של צרכן ב'.
- ב. גמישות הביקוש של צרכן ב' גבואה מזו של צרכן ג'.
- ג. אין מספיק נתונים לגבי גמישיות הביקוש.
- ד. גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

4.32. במשק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. במצב המוצא, המחיר בשוויו משקל הוא 10 ש' ובמצב זה צרכן א' רוכש 1000 יחידות מוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות מוצר X. כעת עלה מחיר מוצר X ל – 12 ש'. כתוצאה לכך, צרכן א' רוכש 800 יחידות וצרכן ב' רוכש 160 יחידות.

- א. גמישות הביקוש של צרכן א' גבואה מזו של צרכן ב'.
- ב. גמישות הביקוש של צרכן ב' גבואה מזו של צרכן ג'.
- ג. אין מספיק נתונים לגבי גמישיות הביקוש.
- ד. גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

4.33. משק מייצר שני מוצרים (X ו-Y). במצב הנוכחי תפוקתם השולית של העובדים בענף X היא 350 יחידות, ובענף Y היא שווה **MPL=500-10L**. ידוע כי כל פירמה בענף Y מעסיקה 10 עובדים. מחיר מוצר X הוא 8 ש"ח, ומהירות מוצר Y הוא 7 ש"ח.

א. המשק אינו מצוי בשוויי משקל תחרותי.

- ב. כדי לשדרר שוויי משקל תחרותי במשק, יש להוריד גם את מחיר X ל-7 ש"ח.
- ג. אם מחירו של מוצר X יעלה ל-10 ש"ח, יעברו עובדים מענף Y לענף X.
- ד. אם מחירו של מוצר Y ירד ל-6 ש"ח, יעברו עובדים מענף X לענף Y.

4.34. חולצות ומכנסיים מיוצרים ע"י גורם ייצור יחיד: תפירות. שוק העבודה ושוקי החולצות והמכנסיים מצויים בתחום מושכללת. נתון שמחיר חולצה הוא 200 ש"ח ומהירות זוג מכנסיים הוא 100 ש"ח. מכאן :

- א. התפוקה השולית של תפירת בייצור חולצה כפולה מהתפוקה השולית שלה בייצור מכנסיים.
- ב. התפוקה השולית של תפירת בייצור חולצה היא מחצית מהתפוקה השולית שלה בייצור מכנסיים.
- ג. התפוקה השולית של תפירת בייצור חולצה שווה לתפוקה השולית שלה בייצור מכנסיים.
- ד. חסרים נתונים על מנת לקבוע את היחס בין התפוקות השוליות.

4.35. חולצות ומכנסיים מיוצרים ע"י גורם ייצור יחיד: תפירות. שוק העבודה ושוקי החולצות והמכנסיים מצויים בתחום מושכללת. נתון שמחיר חולצה הוא 200 ש"ח ומהירות זוג מכנסיים הוא 100 ש"ח. כמו כן, נתון שמספרלי ייצור החולצות נמצאים מחוץ לעיר והنسעה אליהם כרוכה בעלות של 50 ש"ח ליום עבודה, ואילו מספרלי ייצור המכנסיים מצויים בעיר עצמה ולכך לא כרוכים בעלות נסיעה. מכאן :

- א. השכר שישולם לתופירות יהיה זהה בשני הענפים (חולצות ומכנסיים).
- ב. אם ידוע שהतפוקה השולית ביום עבודה של התופירות בייצור חולצות היא 10, אז תפוקתן השולית בייצור מכנסיים היא 20.
- ג. כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- ד. אם ידוע שהתפוקה השולית ביום עבודה של התופירות בייצור מכנסיים היא 10, אז תפוקתן השולית בייצור מכנסיים היא 5.

4.36. בשוק מוצר X חל שיפור טכנולוגי שהגדיל את הכמות המיווצרת בשוויי משקל ב 10% והוריד את המחיר ב 20%. בעקבות שינויים נוספים, מחיר המוצר חזר לרמתו הקודמת והכמות גדלה רק ב 5% לעומת המחיר המקורי (טרם השיפור הטכנולוגי). איזה מהשינויים הבאים יכול היה לגרום למצבי החדש :

- א. הכנסת הצרכנים עלתה והמוצר נורמלי עבורם וכן התייקר שכר העבודה בענף.
- ב. הכנסת הצרכנים עלתה והמוצר נחوت עבורם וכן התייקר חומר הגלם לייצור מוצר X.
- ג. התייקר מחיר מוצר משלים למוצר X והוזל שכר העבודה בענף X.
- ד. הוזל מחיר מוצר משלים למוצר X והוזל שכר העבודה בענף X.

4.37. בשוק הנופשים באילת יש שני סוגי צרכנים: עשירים ועניים. ידוע שנופש באילת הוא מוצר נורמלי עבור העניים ומוצר נייטרלי עבור העשירים. בזכות צמיחה במשק גדרה ההכנסה של כל הפרטים במשק. ידוע שעקבות הביקוש וההיצע רגילים. מכאן ש:

- א. מחיר נופש באילת יעלה וגם העשירים וגם העניים ירכשו יותר נופשים באילת.
- ב. העניים ירכשו יותר נופשים באילת והעשירים ירכשו פחות נופשים, כך שה"כ הנופשים באילת לא ישנה.
- ג. סך הוצאות של העניים והעשירים על חופשות באילת יגדלו.
- ד. סך הכנסות בתיה המלון באילת יגדלו, אך לא ניתן לדעת מה קרה להוצאות העשירים ללא מידע על גמישות הביקוש שלהם.

4.38. בשוק המכוניות יש שני סוגי צרכנים: מבוגרים וצעירים. ידוע שעקבות הביקוש וההיצע רגילים, וכן שגמישות הביקוש של המבוגרים קטנה מ-1 וgemäßישות הביקוש של הצעירים גדולה מ-1. עקב משבר ביחסוני שגרם לריבוי נרחב של הצעירים, ירדת הכנסת הצעירים בלבד וידוע שמכוניותם הם מוצר נורמלי עבורם. מכאן ש:

- א. הכמות הכלולות הרכשת של מכוניות תרד, אך לא ניתן לדעת מה קרה להכנסות יבואני הרכב.
- ב. הצעירים ירכשו פחות מכוניות, המבוגרים ירכשו יותר מכוניות והוצאות המבוגרים על מכוניות יקטנו.
- ג. הוצאות הצעירים לרכישת מכוניות יגדלו, על אף שהכמות שירכשו תקטן.
- ד. אם עקומת ההיצע הייתה קשיחה לחלוין, הרי שהכמות הרכשת ע"י הצעירים הייתה קטנה ביותר מהעלייה בכמות הרכשת ע"י המבוגרים.

4.39. בשוק היין יש שני סוגי יצרנים: יצרנים מהצפון ויוצרים מלהפללה. ידוע שעקבות הביקוש וההיצע רגילים. בזכות מזג אוויר אופטימלי, גדל הייבול של ענבים בצפון בלבד. כתוצאה לכך:

- א. הכנסות יצרני היין בצפון יגדלו, הוצאות הצרכנים יקטנו והכנסות יצרני השפלה יקטנו.
- ב. המחיר בשוק ירד, הוצאות הצרכנים יקטנו, אם גמישות הביקוש שלהם גדולה מ-1.
- ג. הכמות המיוצרת בצפון ובחפלה תגדל והכמות הרכשת ע"י הצרכנים תגדל.
- ד. אם עקומת הביקוש הייתה קשיחה לחלוין, אז הכמות המיוצרת ע"י יצרני השפלה תקטן באותו מידת שהכמות המיוצרת ע"י יצרני הצפון תגדל.

הוצאות צרכן – גמישות הביקוש – עמוד מס'כט

תכונות של פונקציית הביקוש כאשר צרכן מוציא את כל מלאה הכנסתו על המוצרים X,Y :

הדרך הטובה ביותר לעבוד עם שאלות מסוג זה היא עם דוגמא מספרית. נחקרו את

$$פונקציית הביקוש עלי המשוואה : I = P_X * X + P_Y * Y + P_Z * Z$$

אם נתון שינוי בהכנסה, אנו נניח שאין שינוי במחיר, אלא אם נאמר אחרת וכך גם עם שינוי במחיר.

כל 1: אם מה מוצרים חייב להיות מוצר נורמלי (ההוצאה עליה עולה אם הכנסה עולה). אם מוצרים אחרים קבוע מההכנסה על כל אחד מהם, אז כל המוצרים נורמליים. הכל תקף גם ליותר משנה מוצרים.

כל 2: אם מוצר אחד בעל גמישות ביקוש ייחידתית ביחס להכנסה או למחיר או ביחס לשנייהם, אז גם השני בעל גמישות ייחידתית באופן זהה. הכל תקף גם ליותר משנה מוצרים בתנאי שהתנאים מתקיימים על שני מוצרים מתוך שלושה, שלושה מתוך ארבעה וכן הלאה.

כל 3: אם גמישות הביקוש גדולה מיחידתית ביחס להכנסה או למחיר או ביחס לשנייהם, אז קיים מוצר אחד לפחות (במקרה של שני מוצרים, המוצר השני) שגמישות הביקוש שלו קטנה מיחידתית (גמישות קטנה מיחידתית יכולה להיות ½, או אפילו שלילית ואז המוצר יכול להיות נורמלי, ניטרלי או נחות בהתאם);

טבלת עזר :

התנוגות צרכן	גמישות הביקוש ביחס למחיר	גמישות הביקוש ביחס להכנסה	קשר בין המוצרים
אחוז קבוע מההכנסה	1	1	בלתי תלוי
סכום קבוע	1	0	בלתי תלוי
קבוע	קטנה מ-1	1	משמעות ביחס משמעות ביחס

4.40. צרכן מוציא את מלא הכנסתו על שלושה מוצרים: X, Y, Z. להלן מספר טענות:

- א. גמישות הביקוש ביחס למחיר היא יחידתית עבור כל המוצרים.
- ב. יתכן ש מוצר X הוא ניטרלי ושני המוצרים האחרים נחותים.
- ג. גמישות הביקוש ביחס להכנסה היא חיובית עבור מוצר אחד לפחות.
- ד. אם גמישות הביקוש ביחס להכנסה היא גדולה מיחסית עבור מוצר אחד, אז היא בהכרח שלילית עבור מוצר אחר.

4.41. עקומת הביקוש של מירי לשוקולד היא ליניארית. מכאן נובע ש:

- א. ירידה במחיר השוקולד יגרום למירי לנקוט יותר גמישות בבחירה הנקודתית שלה עליה.
- ב. אם מירי החליטה לנקוט יותר שוקולד (לא שינוי בעקומת הביקוש שלה), הרי שגמישות הביקוש הנקודתית שלה עליה.
- ג. אם המחיר בשוק שווה למחצית המחיר המקורי שמירי מוכנה לשלם על שוקולד, הרי שגמישות הביקוש הנקודתית שלה שווה 1 בערכה המוחלט.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

4.42. להלן מספר טענות על גמישות הביקוש ביחס למחיר:

- א. אם גמישות הביקוש גדולה מאות, אז אם מחיר המוצר יעלה, תגדל הוצאה הצרכן על המוצר.
- ב. אם גמישות הביקוש קטנה מאות, אז אם מחיר המוצר ירד, תגדל הוצאה הצרכן על המוצר.
- ג. אם גמישות הביקוש יחידתית, אז אם מחיר המוצר יעלה, תגדל הוצאה הצרכן על המוצר.
- ד. אם גמישות הביקוש שווה לאפס, אז אם מחיר המוצר יעלה, תגדל הוצאה הצרכן על המוצר.

4.43. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X, Y. להלן מספר טענות:

- א. אם תגדל הכנסת הצרכן, תגדל הכמות שהוא רוכש משני המוצרים.
- ב. אם מחירו של מוצר X יעלה או תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצרים.
- ג. אם הצרכן מוציא אחזו קבוע על מוצר X, אז גמישות הביקוש ביחס למחיר של מוצר X היא יחידתית.
- ד. אם הצרכן מוציא אחזו קבוע על מוצר X, שני המוצרים הם משלימים.

4.44. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצריים X, Y. נתון גמישות הביקוש ביחס להכנסה של מוצר X היא ייחודית. להלן מספר טענות:

- א. אם תגדל הכנסת הצרכן, תגדל הכמות שהוא רוכש משני המוצריים.
- ב. שני המוצריים הם משלימים.
- ג. אם מחירו של מוצר X יעלה או תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצריים.
- ד. אם גמישות הביקוש ביחס להכנסה של מוצר X היא ייחודית, אז לא בהכרח שגם גמישות הביקוש ביחס למחיר של מוצר Y היא ייחודית.

4.45. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצריים X,Y. נתון שהוא צריך תמיד כמות שווה לשני המוצריים. להלן מספר טענות:

- א. גמישות הביקוש של שני המוצריים ביחס למחיר היא ייחודית.
- ב. שני המוצריים הם בלתי תלויים.
- ג. אם מחירו של מוצר X יעלה או תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצריים.
- ד. אם מחירו של מוצר Y ירד או תגדל הכמות שהצרכן רוכש ממוצר Y ותקטן הכמות שהצרכן רוכש ממוצר X.

4.46. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת שלושת המוצריים X,Y,Z. נתון שהוא צריך תמיד ממוצר X כמות כפולה מזו שהוא צריך ממוצר Y וכמות הגדולה פי 3 מזו שהוא צריך ממוצר Z. להלן מספר טענות:

- א. גמישות הביקוש של שלושת המוצריים ביחס למחיר היא ייחודית.
- ב. שלושת המוצריים הם מוצריים משלימים.
- ג. אם מחירו של מוצר X יעלה או תגדל הכמות שהצרכן רוכש שלושת המוצריים.
- ד. אם תעלת הכנסת הצרכן פי 2, אז תגדל ההוצאה של הצרכן על מוצר X פי 2, ועל מוצר Z תגדל ההוצאה פי 3.

4.47. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת מזון ולבוש. נתון שהוא צריך תמיד סכום קבוע על מזון ואת היתרתו הוא מוציא על לבוש. הכנסתו מספיקה תמיד לרכישת שני המוצריים. להלן מספר טענות:

- א. גמישות הביקוש של שני המוצריים ביחס להכנסה היא ייחודית.
- ב. שני המוצריים הם מוצריים משלימים.
- ג. אם מחירו של המזון יעלה או תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצריים.
- ד. אם מחירו של הלבוש ירד או תגדל הכמות שהצרכן רוכש מהלבוש ולא תשתנה הכמות שהצרכן רוכש מהמזון.

4.48. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת מזון ולבוש. נתון שהוא צריך תמיד כמות קבועה על מזון ואת יתרה הוא מוציא על לבוש. הכנסתו מספקת תמיד לרכיבת שני המוצרים. להלן מספר טענות:

- א. גמישות הביקוש של שני המוצרים ביחס להכנסה היא יחידתית.
- ב. אם מחירו של המזון ירד אז תגדל הכמות שהצרכן רוכש מהלבוש.
- ג. שני המוצרים הם מוצרים משלימים.
- ד. אם מחירו של המזון עלה או תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצרים.

4.49. צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X, Y. נתון שמחיר מוצר Y התיקר. להלן מספר טענות:

- א. אם הכמות הנרכשת ממוצר X קטנה, הרי שגמישות הביקוש של מוצר Y ביחס למחיר קטנה מיחידתית.
- ב. אם הכמות הנרכשת ממוצר X קטנה, הרי שגמישות הביקוש של מוצר Y ביחס למחיר קטנה מיחידתית.
- ג. אם סכום ההוצאה על מוצר X לא השתנה, הרי שגמישות הביקוש של מוצר Y ביחס למחיר קטנה מיחידתית.
- ד. אם הכמות הנרכשת ממוצר X קטנה, המוצרים הם תחליפיים.

4.50. נתונים שני צרכנים הרוכשים את מוצר X. מחיר המוצר התיקר מ- 100 ש"ח ל- 110 ש"ח. להלן מספר טענות:

- א. אם שני הצרכנים הקטינו את הכמות הנרכשת על ידם ב – 20 יחידות, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר זהה עברו שניהם.
- ב. אם שני הצרכנים הקטינו את הכמות הנרכשת על ידם ב – 20%, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר זהה עברו שניהם ושווה ל-2 בערך מוחלט.
- ג. אם שני הצרכנים לא שינו את הכמות הנרכשת על ידם, הרי שהכמות הנרכשת על ידם זהה.
- ד. אם גמישות הביקוש ביחס למחיר של שני הצרכנים שווה אפס, הם יפסיקו לרכוש את המוצר.

4.51. נתונים שני צרכנים הרוכשים את מוצר X. בזכות שיפורים טכנולוגיים בענף הזול מחיר המוצר. להלן מספר טענות:

- א. אם הצרכן הראשון הגדיל את הכמות הנרכשת ממוצר X מ- 100 יחידות ל- 150 יחידות ואילו הצרכן השני הגדיל את הכמות הנרכשת ממוצר X מ- 50 יחידות ל- 100 יחידות, הרי שגמישות הביקוש של הצרכן הראשון גדלה יותר.
- ב. אם ידוע שהצרכן הראשון רוכש תמיד כמות כפולה מהצרכן השני, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר זהה עברו שניהם.
- ג. אם שני הצרכנים לא שינו את הכמות הנרכשת על ידם, הרי שההוצאה שלהם על המוצר זהה.
- ד. אם ידוע שהצרכן הראשון רוכש תמיד כמות גדולה ב – 10 יחידות מאשר הצרכן השני וכן שהצרכן הראשון הגדיל את צרכיו ב- 100%, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר גדולה יותר מעבור הצרכן הראשון.

4.52. דני ויוסי מוציאים את כל הכנסתם על מזון ובילויים. דני תמיד מוציא 200 ש"ח לבילויים בשבוע

לפרטון מלא בסרטון ויידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

ואת יתרת הכנסתו על מזון. יוסי תמיד מוציא 20% מהכנסתו על בילויים ואת יתרה על מזון.

מבחן ש :

- א. גמישות הביקוש ביחס להכנסה של שניהם יחידתיות.
- ב. גמישות הביקוש ביחס למחיר של יוסי גדולה יותר.
- ג. עלייה במחיר הבילויים תגרום לשניהם לבנות פחות.
- ד. עבור יוסי ודני, בילויים הם מוצר ניטרלי.

4.53. רון מוציא את כל דמי הכליס שלו לבילוי בתיאטרון ובໂ考לנווע. מתוך סכום זה הוא מוציא תמיד

100 ל"ח על סרטים בໂ考לנווע ואת יתרה על בילוי בתיאטרון. מבחן ש :

- א. אם יעלו דמי הכליס של יוסי ב-10% תגדל הוצאהו על תיאטרון ביותר מ-10%.
- ב. סרטים ותיאטרון הם מוצרים תחליפיים עבור רון.
- ג. סרטים ותיאטרון הם מוצרים משלימים עבור רון.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

4.54. פונקציית הביקוש של צרכן Ai למוצר X היא $Q=500-P$. ואילו צרכן Bi מוציא 800 ל"ח על מוצר X

בכל מחיר ומחיר. מבחן ש :

- א. גמישות הביקוש ביחס למחיר גבוהה יותר אצל צרכן Bi.
- ב. גמישות הביקוש של צרכן Bi בטוחה המחרים 500-800-3 היא -3.
- ג. גמישות הביקוש ביחס למחיר היא יחידתית עבור שני הזרים.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

4.55. פונקציית הביקוש של צרכן Ai למוצר X היא $Q=500-2P$. מבחן ש :

- א. גמישות הביקוש היא בעלת ערך חיובי.
- ב. גמישות הביקוש הנקודתית במחיר 300 ל"ח היא -1.5.-.
- ג. הצרך מוציא סכום קבוע על המוצר.
- ד. גמישות הביקוש הנקודתית במחיר 250 ל"ח היא גבוהה מיחידתית.
- ה. גמישות הביקוש הנקודתית במחיר 500 ל"ח היא אפס.

4.56. צרכן בעל הכנסה של 1000 ל"ח קונה 20 יחידות ממוצר Z ואת יתרת הכנסתו על מוצר X. CUT

עלתה הכנסתו ל- 1500 ל"ח והוא רוכש 16 יחידות ממוצר Z. מבחן ש :

- א. גמישות הביקוש למוצר Z ביחס להכנסה בתחום ההכנסות הניל היא +0.4.
- ב. מוצר Z נורמלי עבור הצרכן.
- ג. לא יתכן שהצרך יקטין את הכמות המבוקשת אם הכנסתו גדלה.
- ד. מוצר X הוא מוצר נורמלי עבור הצרכן וגמישות הביקוש ביחס להכנסה היא גבוהה מיחידתית.

פרק ה: התערבות ממשלה – מס' / סובסידיה

(כולל מחיר מינימום ומהירות מקסימום)

5.1. בשוק X שוררת תחרות משוככלת. הניחו שעקרונות ההיצע והביקוש לריגילות (עקבות הביקוש יורדת משמאל לימין ועקבות ההיצע עולה משמאל לימין). הכמות הנמכרת במצב המוצא היא 1000 יחידות. הממשלה נותרת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של 10 ש"ח. מכאן ש:

- א. רק היוצרים יהנו מהסובסידיה.
- ב. המחיר ליצרן ולצרן יירד.
- ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהינה גבוהות מ 10,000 ש"ח.
- ד. המחיר לצרכן יירד ב- 10 ש"ח בדיק.

5.2. בשוק X שוררת תחרות משוככלת. הניחו שעקרונות ההיצע והביקוש לריגילות (עקבות הביקוש יורדת משמאל לימין ועקבות ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותרת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

- א. ככל שעקבות הביקוש גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
- ב. ככל שעקבות הביקוש קשיחה יותר, העלייה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
- ג. ככל שעקבות ההיצע גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה קטנה יותר.
- ד. ככל שעקבות ההיצע קשיחה יותר, העלייה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
- ה. השינויים價格יים אינם תלויים בנסיבות של עקבות ההיצע והביקוש.

5.3. בשוק X שוררת תחרות משוככלת. הניחו שעקרונות ההיצע והביקוש לריגילות (עקבות הביקוש יורדת משמאל לימין ועקבות ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותרת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

- א. אם הממשלה תנתן את הסובסידיה לצרכנים יתקבל שיווי משקל שונה.
- ב. אם עקבות הביקוש גמישה לחלווטין, המחיר לצרכן לא ישנה.
- ג. אם עקבות הביקוש גמישה לחלווטין, המחיר לצרכן לא ישנה.
- ד. אם עקבות הביקוש קשיחה לחלווטין, המחיר לצרכן לא ישנה.
- ה. אם עקבות הביקוש קשיחה לחלווטין, המחיר לצרכן לא ישנה.

5.4. נתון שהשווי משקל נמכרת כמות של 100 יחידות ממוצר X במחיר של 50 ש"ח. הממשלה מעוניינת להוריד את המחיר לצרכן ב-10 ש"ח.

- א. אם עקבות הביקוש וההיצע רגילים, על הממשלה לתת סובסידיה לייצור גובהה מ-10 ש"ח. במקרה כזה, העלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
- ב. אם עקבות הביקוש קשיחה לחלווטין, על הממשלה לתת סובסידיה לייצור של 10 ש"ח בדיק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
- ג. אם עקבות הביקוש גמישה לחלווטין, על הממשלה לתת סובסידיה לייצור של 10 ש"ח בדיק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
- ד. הממשלה יכולה לקבוע מחיר מקסימום של 40 ש"ח ולתת לייצור סובסידיה של 10 ש"ח ליחידה.

5.5. בשוק X שוררת תחרות משוכלת. עקומת הביקוש היא $P=250-5Q$. עקומת היצע ליניארית ויווצרת מראשית הצירים. במצב המוצא, מחיר שווי משקל הוא 125 ש"ח. הממשלה נתנה לייצנים סובסידיה שהורידה את מחיר המוצר לצרכן ב-20%. מכאן :

- א. המחיר לייצן (לאחר הסובסידיה) יעלה ב-25%.
- ב. הכמות המיוצרת בשוויי המשקל החדש תגדל ב-20%.
- ג. הווצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו בגובה 1,250 ש"ח.
- ד. אם הממשלה הייתה קובעת מחיר מקסימום של 75 ש"ח, הייתה נדרשת סובסידיה של 75 ש"ח.

5.6. הצרכנים מוכנים להוציא סכום קבוע לצפייה בסרטי קולנוע ישראליים. ידוע שהיצע הסרטים עולה משماל לימי. המחיר בשוויי משקל הוא 33 ש"ח והכמות הנרכשת היא 10,000 כרטיסים בחודש. המועצה לעידוד הקולנוע הישראלי החליטה לתת סובסידיה לבתי הקולנוע, כך שהמחיר לצרכן בשוויי משקל ירד ל-30 ש"ח. תקציב הסובסידיה הדורש הוא :

- א. 33,000 ש"ח בחודש.
- ב. יותר מ-33,000 ש"ח בחודש.
- ג. לא ניתן לומר בוודאות.
- ד. פחות מ-33,000 ש"ח בחודש.

5.7. בשוק X קיימים שני סוגים של צרכנים: מוסדות ציבוריים וצרכנים פרטיים. הממשלה החליטה לسانDED את רכישת המוצר ע"י המוסדות הציבוריים. כתוצאה לכך :

- א. הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תגדל לפחות כמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.
- ב. המחיר לצרכנים הפרטיים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- ג. המחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- ד. הקיטוון בכמות הנרכשת ע"י הצרכנים הפרטיים גדל יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.

8.5. בשוק X, עקומות ביקוש והיצע רגולות. הממשלה מחליטה לקבוע מחיר מינימום. לשם כך היא בוחנת שתי דרכי לתמוך בשמירה על מחיר המינימום :

1. סובסידיה לייצן על כל יחידה מיוצרת.
2. קניית עופרים.

- א. הצרכנים מעדיפים את השיטה הראשונה, ואילו הייצנים אדישים בין השתיים.
- ב. הווצאות הממשלה שווות בשתי הדרכים.
- ג. הצרכנים והיצנים אדישים בין שתי הדרכים.
- ד. הייצנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות ובין דרך שלישי של מכסת ייצור.

9.5. בשוק החלב, עיקומות ביקוש והיצע רגילות. המחיר בשוויו משקל הוא 5 ש"ח והממשלה מחייבת לקבוע מחיר מקסימום של 3 ש"ח .

לשם כך היא שוקלת לתת לייצנים סובסידיה של 2 ש"ח או למכור לצרכנים את עודפי הביקוש. עד כזה יוביל ל:

- א. סובסידיה של 2 ש"ח לייצן תשיג את המטרה.
- ב. סובסידיה של 2 ש"ח לייצן תגרום לעודף ביקוש בשוק החלב.
- ג. הייצנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות.
- ד. הצרכנים מעדיפים מהממשלה תיתן סובסידיה.

10.5. בשוק מוצר X נתונה עיקומת הביקוש $Q=800-8P$. הממשלה הטילה מס על הייצן בסך 50 ש"ח על כל יחידה מיוצרת. כתוצאה מהטלת המס:

- א. המחיר לצרכן יעלה ב- 25 ש"ח והכנסות הממשלה ממס יהיה בגובה $3,750 \text{ ש"ח}$.
- ב. המס יתחלק בין הייצן לצרכן באופן שווה.
- ג. אם עיקומת היצע הייתה גמישה לחולוטין, המחיר לייצן היה קטן ב- 50 ש"ח בדיק.
- ד. המחיר לצרכן יעלה ב- 25% והכנסות הממשלה ממס יהיה בגובה $3,750 \text{ ש"ח}$.

11.5. בשוק החלב (חלב פרות) ניתנת סובסידיה בסך 1 ש"ח לכל ליטר חלב נמכר בשוק. באלו מהמצבים הבאים תקטן ההוצאה הממשלהית על הסובסידיה בשנה הבאה:

- א. מחלת פגעה בעדרי העיזים ותנובת חלב העיזים (מוצר תחליפי) צפואה לרדת בשנה הבאה.
- ב. הממשלה מחייבת להקטין בשנה הבאה את הסובסידיה על שמנת, המיוצרת מחלב.
- ג. שכר העבודה בענף ייצור החלב צפוי לרדת בשנה הבאה.
- ד. הממשלה מתכוונת להטיל מס על כל קופסת קפה הנמכרת בשוק (מוצר משלים לחלב). ידוע שהביקוש لكפה קשה לחולוטין.

12.5. בשוק X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלתת והמחיר בשוק הוא 40 ש"ח . עיקומות היצע וה ביקוש רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות לתת סובסידיה לייצנים על כל יחידה מיוצרת:

שיטת א': סובסידיה בסך 20 ש"ח ליחידה;
שיטת ב': סובסידיה בגובה 50% מהמחיר לייצן.

- א. הצרכנים יעדיפו את שיטה א' ואילו הייצנים יעדיפו את שיטה ב'.
- ב. הצרכנים יעדיפו את שיטה ב' ואילו הייצנים יעדיפו את שיטה א'.
- ג. הצרכנים והייצנים יעדיפו את שיטה א'.
- ד. הצרכנים והייצנים יעדיפו את שיטה ב'.

13.5. בשוק X ובשוק Y, עיקומות ביקוש והיצע רגילות. בשני השוקים מוטל מס על הייצנים על כל יחידה מיוצרת. הממשלה מחייבת להגדיל את המס בשוק X.

- א. אם Y הוא מוצר משלים למוצר X, תקינה הוצאות של הצרכנים על מוצר Y.
- ב. אם Y הוא מוצר תחלפי למוצר X, הכנסות הממשלה מesisים תנדרנה בשני השוקים.
- ג. הוצאות הצרכנים על מוצר X תקינה.
- ד. אם Y הוא מוצר תחלפי למוצר X, ירד מחירו של מוצר Y.

14.5. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלת והמחיר בשוק הוא 20 ש"ח. עיקומות ההיצע והביקוש רגילות. ידוע שהמשק סגור למסחר בינלאומי והמחיר העולמי של מוצר X הוא 30 ש"ח. הממשלה שוקלת שלוש שיטות לעודד את הייצור המקומי:

- שיטת א': פתיחת המשק למסחר בינלאומי;
- שיטת ב': סובסידיה בסך 10 ש"ח לכל יחידה מיוצרת;
- שיטת ג': קביעת מחיר מינימום של 30 ש"ח וקניית העודפים.

להלן מספר טענות על השפעת השיטות השונות:

- א. המחיר לייצן ולצרן יהיה 30 ש"ח בכל השיטות.
- ב. הוצאות הממשלה תהינה זהות בכל השיטות.
- ג. הייצנים אדישים בין הפעלת שיטות א' וג' וمعدיפים אותן על פני שיטה ב'.
- ד. הצרכנים אדישים בין הפעלת שיטות א' וג' וمعدיפים אותן על פני שיטה ב'.

15.5.5. X ו-Y הם מוצרים משלימים הנמכרים בתנאי תחרות משוכלת. עיקומות ההיצע והביקוש רגילות. ידוע שבמצב ההתחלתי על שני המוצרים ניתנת סובסידיה לייצן לכל יחידה מיוצרת. הعلاות גדולה הסובסידיה על כל יחידה בענף X תגרום לאחד מהשינויים הבאים:

- א. תגדיל בהכרח את הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף Y, אך לא ידוע אם תגדיל את הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X.
- ב. תגדיל בהכרח את רווחי יצורי מוצר X, אך לא ידוע אם תגדיל את רווחי יצורי מוצר Y.
- ג. תגדיל בהכרח את הוצאות צרכני מוצר Y, אך לא ידוע אם תגדיל את הוצאות צרכני מוצר X.
- ד. אם עיקומת ההיצע של מוצר Y קשיחה לחלוטין, תגדדרה הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף Y.

16.5.5. X ו-Y הם מוצרים תחליפיים הנמכרים בתנאי תחרות משוכלת. עיקומות ההיצע והביקוש רגילות. במצב המזא מוטל מס על כל יחידה מיוצרת בשוק מוצר X. הממשלה מחייבת לקבוע מחיר מסוים בשוק מוצר Y ולספק את עודפי הביקוש. פוליה זו תגרום לאחד מהשינויים הבאים:

- א. תקטין בהכרח את הכנסות הממשלה ממס בשוק X.
- ב. תגדיל בהכרח את רווחי יצורי מוצר X, אך לא ידוע אם תגדיל את רווחי יצורי מוצר Y.
- ג. תגדיל בהכרח את הוצאות צרכני מוצר Y, אך לא ידוע אם תגדיל את הוצאות צרכני מוצר X.
- ד. אילו הממשלה הייתה נותנת סובסידיה לייצנים בשוק Y כדי להוריד את המחיר לצרכנים במקום קביעת מחיר מסוים, מצב הצרכנים והיצנים היה משתפר בשני השוקים.

17.5. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה מעוניינת להגדיל את הכמות המיוצרת בענף ושוקלת שתי אפשרויות:

1. לחת ליצרנים סובסידיה בסכום קבוע לכל יחידה מיוצרת.
2. לחת לצרכנים סובסידיה בסכום קבוע לכל יחידה נרכשת.

להלן מספר טענות:

- א. הייצרנים מעדיפים את האפשרות הראשונה והצרכנים מעדיפים את האפשרות השנייה.
- ב. הייצרנים והצרכנים מעדיפים את האפשרות הראשונה.
- ג. הייצרנים והצרכנים מעדיפים את האפשרות השנייה.
- ד. הייצרנים והצרכנים אדישים בין שתי האפשרויות.

18.5. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על הייצרנים מס של 6 ש"ח לכל יחידה מיוצרת. ידוע שגמישות עיקומת הביקוש היא 2 בערך מוחלט וגמישות עיקומת ההיצע היא 1 בערך מוחלט. מכאן ש:

- א. המחיר ליצרן ירד ב – 4 ש"ח.
- ב. המחיר לצרכן ירד ב – 4 ש"ח.
- ג. המחיר לצרכן עלה ב – 4 ש"ח.
- ד. חסרים נתונים כדי לקבוע מה יקרה למחיר לצרכן וליצרן.

19.5. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. שכר הפועלים התקיך ב 100 ש"ח וידוע התפוקה השולית בשוויי משקל הייתה 50 יחידות. הממשלה מעוניינת שהכמות המיוצרת לא תשתנה ונוטנת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. גובה הסובסידיה הדרושים הוא:

- א. 1 ש"ח.
- ב. 2 ש"ח.
- ג. 3 ש"ח.
- ד. 100 ש"ח.

20.5. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על הייצרנים מס לכל יחידה מיוצרת. כעת הממשלה מעוניינת להגדיל את גובה המס לכל יחידה מיוצרת.

- א. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו.
- ב. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו אם גמישות הביקוש קטנה או שווה לאחת.
- ג. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו רק אם גמישות הביקוש קטנה או שווה לאחת.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

5.21. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על היוצרים מס לכל יחידה מיוצרת. כעת הממשלה מקטינה את גובה המס לכל יחידה מיוצרת. ידוע שגמישות הביקוש שווה לאחת.

- א. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו.
- ב. הכנסות הממשלה מהמס יקטנו.
- ג. הכנסות הממשלה מהמס לא ישתנו מפני שהצרכנים מוציאים סכום קבוע על המוצר.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

5.22. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על היוצרים מס לכל יחידה מיוצרת. לאחרונה גדו הכנסות הממשלה מהמס, מבלתי שחל שינוי בגובה המס ליחידה. מה יכול להיות הסבר אפשרי לתופעה זו :

- א. הכנסות הצרכנים גדלו והמוצר ניטראלי עבורם.
- ב. חלה עלייה בשכר העובדים בענף X.
- ג. חל שיפור טכנולוגי בענף X.
- ד. עליה מחיר של מוצר משלים למוצר X.

5.23. בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. עקומה הביקוש נתונה והוא $P=120-2Q$ ועקומה ההיצע נתונה והוא $P=Q$. הממשלה קבעה מחיר מינימום בסך 50 ₪. כעת הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצורנים :

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת ;
2. קניית עודפים (עודפי היצע) ;
3. קביעת מכסות ייצור .

אייזו מן הטענות הבאות איןנה נבונה :

- א. שוויי המשקל התחרותי הוא במחיר של 40 ₪.
- ב. הוצאות הממשלה בשיטה 1 הן בסך 1,500 ₪.
- ג. הוצאות הממשלה בשיטה 2 הן בסך 750 ₪.
- ד. מכסות הייצור הדרושות הן 30 יחידות.

5.24. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה קבעה מחיר מינימום. כעת הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;
2. קניית עודפים (עודפי היצע);
3. קביעת מכסות ייצור.

להלן מספר טענות:

- א. המחיר לצרכן יעלה בשלוש השיטות.
- ב. הגידול ברווחי היצרנים זהה בשלוש השיטות.
- ג. הוצאות הממשלה זהות בשלוש השיטות.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

5.25. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. עיקומת הביקוש נתונה והוא $P=120-Q$ ועיקומת ההיצע נתונה והוא $P=2Q$. הממשלה קבעה מחיר מקסימום של 50 ₪. כעת הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המקסימום, על מנת לתמוך בצרכנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;
2. אספקת עודפים (עודפי ביקוש). ידוע שהממשלה רוכשת את המוצר בחו"ל במחיר של 70 ₪ ליחידה;
3. קביעת קיצוב (ע"י תלושים).

איזו מן הטענות הבאות אינה נכונה:

- א. שיווי המשקל התחרותי הוא במחיר של 80 ₪.
- ב. הוצאות הממשלה בשיטה 1 חן בסך 6,300 ₪.
- ג. הוצאות הממשלה (לאחר ניכוי ההכנסות ממכירת המוצר) בשיטה 2 חן בסך 800 ₪.
- ד. סך הקיצוב הדרוש הוא 25 יחידות.

5.26. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות להבטיח מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;
2. קניית עודפים (עודפי היצע);

להלן מספר טענות:

- א. אם גמישות הביקוש קטנה מיחידתית, אז הוצאות הממשלה בשיטה השנייה (קניית עודפים) תהינה גדולות יותר.
- ב. אם גמישות הביקוש גדולה מיחידתית, אז הוצאות הממשלה בשיטה הראשונה (סובסידיה

לכל יחידה מיוצרת) תהינה גדולות יותר.

ג. לא ניתן ללא מידע נוסף על גמישות ההיצע.

ד. אם גמישות הביקוש ייחידתית, אז הוצאות הממשלה זהות בשתי השיטות.

5.27 בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלת. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה מבטיחה מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים ושמורת על מחיר המינימום ע"י קניית עודפי ההיצע. ידוע שמחיר שוויי המשקל במצב המוצא היה 200 ש"ם וכמות שוויי המשקל הייתה 1000. מחיר המינימום נקבע על 220 ש"ם. כמו כן, גמישות ההיצע היא ייחידתית וגמישות ביקוש היא -2. מכאן ש :

א. הממשלה תקנה 200 יחידות.

ב. הוצאות הממשלה תהינה 66,000 ש"ם.

ג. אם הממשלה הייתה בוחרת לתת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת במקום לקנות את עודפי ההיצע, היא הייתה צריכה לחת 20 ש"ם ליחידה.

ד. כל הטענות האחרות אין נכוןות.

5.28 במצב המוצא, המחיר בשוויי משקל הוא 10 ש"ם והוצאות הצרכנים הן 1000 ש"ם. הממשלה מעוניינת שהמחיר לצרכנים יעלה ב - 2 ש"ם ולכן היא נותנת להם סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. ידוע שעיקומות ההיצע והביקוש בעליות גמישות ייחידתית. מכאן ש :

א. רווחי היצרנים יעלו ב- 220 ש"ם.

ב. גובה הסובסידיה יהיה 6 ש"ם ליחידה.

ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו 240 ש"ם.

ד. הוצאות הצרכנים יקטנו ב 1,000 ש"ם.

5.29 במצב המוצא, הממשלה נותנת לצרכנים סובסידיה של 5 ש"ם על כל יחידה מיוצרת. ידוע שהמחיר לצרכנים במצב המוצא היה 20 ש"ם וכמות שוויי המשקל הייתה 1000. כעת הממשלה ביטלה את הסובסידיה ולכן המחיר ירד ל 18 ש"ם. אם ידוע שגמישות ההיצע בתחום הרלוונטי היא ייחידתית. איזו גמישות הביקוש (בערך מוחלט) שווה :

א. $\frac{1}{2}$.

ב. 1.

ג. 2.

ד. 3.

5.30. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלת. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה קבעה מחיר מינימום של 50 ₪, הגבוה מהמחיר השורר בתנאי תחרות משוכלת. ידוע שבמחיר זה היצרנים מציעים 1,000 יחידות והצרכנים קונים 200 יחידות. עוד נטוו שהצרכנים מוכנים לשלם 10 ₪ ליחידה במידה שהם רוכשים 1,000 יחידות. הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המינימום:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;
2. קניית עודפים (עודפי היצוא);
3. קביעת מכסות ייצור;

להלן מספר טענות:

- א. הוצאות הממשלה בשיטה הראשונה תהינה גבוהות מהוצאות בשיטה השנייה.
- ב. גמישות הביקוש הקשטיית בין בתוכם המחירים 10 – 50 היא יחידתית.
- ג. הוצאות הצרכנים בשיטה הראשונה תהינה גבוהות מהוצאותיהם בשיטה השנייה.
- ד. על הממשלה לקבוע מכסות ייצור בכמות של 1,000 יחידות.

5.31. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלת. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות להבטיח מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;
 2. קניית עודפים (עודפי היצוא);
- א. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה גמישות יותר.
 - ב. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה גבוהות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה גמישות יותר.
 - ג. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה קשיות יותר.
 - ד. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומת הביקוש יותר גמישה ועיקומת ההיצע יותר קשייה.

5.32. בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלת. עיקומות הביקוש וההיצע רגילוות. הממשלה שוקלת שתי שיטות להבטיח מחיר מקסימום בשוק הלחם, על מנת לתמוך בצרכים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;
2. אספקת עודפי הביקוש (הניחו שהממשלה קונה את המוצר בחו"ל במחיר גבוה מהמוצר המקורי);
 - א. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמכות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה גמישות יותר.
 - ב. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה גבוהות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה גמישות יותר.
 - ג. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמכות יותר ככל שעיקומת הביקוש יותר גישה ועקבות ההיצע יותר קשיחה.
 - ד. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה נמכות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה קשיחות יותר.

5.33. שוק מוצר X מצוי בשיווי משקל תחרותי. הממשלה קבעה מחיר מינימום למוצר X ושמורת עליו בעזרת מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. בעת הממשלה מחליטה להטיל מס קנייה בענף Y. מוצר Y הוא תחליף למוצר X. מכאן ש:

- א. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X יגדלו.
- ב. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X לא ישתנו.
- ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X יקטנו.
- ד. לא ניתן לדעת מה יקרה להוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X.

5.34. שוק מוצר X מצוי בשיווי משקל תחרותי. הממשלה קבעה מחיר מקסימום למוצר X ושמרת עליו בעזרת מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. בעת חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X, ולאחריו עדיין נדרשת התערבות הממשלה. מכאן ש:

- א. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X יגדלו.
- ב. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X לא ישתנו.
- ג. הוצאות הצרכים יגדלו.
- ד. רוחוי היוצרים בענף Y (תחליף ל-X) לא ישתנו.

5.35. במשק יש שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. עברו צרכן א' מוצר X נורמלי ועברו צרכן ב' הוא נחות. מכאן ש :

- א. אם הכנסת שני הצרכנים תעלה, יגדל הביקוש למוצר X.
- ב. אם הכנסת שני הצרכנים תרד, יגדל הביקוש למוצר X.
- ג. אם הכנסת צרכן א' תעלה והכנסת צרכן ב' תרד, עליה הביקוש למוצר X.
- ד. אם הכנסת צרכן ב' תעלה והכנסת צרכן א' תרד, עליה הביקוש למוצר X.

5.36. בארץ עוז יש יצרני כובעים בצפון ובדרום. הממשלה החליטה להטיל מס על כל כובע שמיוצר בדרום. ידוע שעקבות היציע והביקוש רגילות ושוק הcovעים שוררת תחרות משוכלתת.

כתוצאה לכך :

- א. מחיר הcovעים בשוק עלה והכמות הנמכרת גדל.
- ב. רווחי יצרני הcovעים בצפון עלו.
- ג. הוצאות הצרכנים על כובעים ירדו.
- ד. המחיר שמקבלים יצרני הצפון והדרום עלה.

5.37. בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים : צעירים ומבוגרים. הממשלה החליטה לבטל סובסידיה שניתנה לצעירים לרכישת המוצר. כתוצאה לכך :

- א. המחיר למבוגרים עלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- ב. הוצאות הצעירים על מוצר X יגדלו והוצאות המבוגרים על מוצר X יקטנו.
- ג. המחיר לצעירים עלה וההוצאות היוצרים יקטנו.
- ד. הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תקטן ביותר מאשר הכמות הנרכשת ע"י הצעירים.

5.38. לחם וחמאה הם מוצרים משלימים. עיקומות היציע והביקוש רגילות בשני הענפים. הממשלה מחליטה לקבוע מחיר מקסימום בענף הלחם ולשמור עליו ע"י נתינת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. ידוע שהוצאות הממשלה על הסובסידיה ללחם יהיו בסך 1 מיליון ₪. מכאן ש :

- א. אם בענף החמאה קיים מחיר מינימום נשמר ע"י קניית עודפים, אז רווחי יצרני החמאה לא ישתנו. הניתו שהממשלה ממשיכה לקנות עודפים גם לאחר השינוי.
- ב. רווחי יצרני הלחם יגדלו ורווחי יצרני החמאה יקטנו.
- ג. הוצאות הצרכנים על לחם וחמאה יגדלו ועל כל מוצר בנפרד ובסך הכל).
- ד. אם מוטל מס על כל חמאה שנרכשת, אז הוצאות הממשלה בפועל משני הענפים תהינה גבוהות מ-1 מיליון ₪.

5.39. בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים: מוסדות ציבוריים וצרכנים פרטיים. הממשלה החליטה להטיל מס קנייה רק על הצרכנים פרטיים. כתובאה מכך :

- הכמות הכלולות הרכשת בשוק תקטן, והכמות הרכשת ע"י המוסדות הציבוריים תקטן.
- מחיר לצרכנים פרטיים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- מחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- הקייטו בכמות הרכשת ע"י הצרכנים פרטיים גדול יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.

5.40. בשוק מוצר X נתונה עקומת הביקוש $P=20+2Q$. עקומת ההיצע שווה $P=100-2Q$. מכאן :

- רווחי היוצרים שוויים 300.
- עדף הצרך שווה 300.
- עדף הייצור שווה לעודף הצרך.
- הוצאות הצרכנים שוויים 800.

5.41. שוק מוצר מזון לתינוקות מצוי בתחום מסובלת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. שר הרווחה הציע לחת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת, על מנת להגדיל את הרווחה במשק. מכאן :

- עדף הייצור, עדף הצרך והרווחה במשק יגדלו.
- עדף הייצור ועדף הצרך יגדלו והרווחה במשק תקטן.
- עדף הייצור, עדף הצרך והרווחה במשק יקטנו.
- לא ניתן לומר בוודאות מה יקרה לעודפי הייצור והצרך.

5.42. שוק מוצר A מצוי בתחום מסובלת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. בעת הממשלה מחייבת להטיל מס על כל יחידה מיוצרת. מכאן :

- עדף הייצור, עדף הצרך והרווחה במשק יגדלו.
- עדף הייצור ועדף הצרך יקטנו והרווחה במשק תגדל בגלל הכנסות הממשלה מהמס.
- עדף הייצור, עדף הצרך והרווחה במשק יקטנו.
- לא ניתן לומר בוודאות מה יקרה לעודפי הייצור והצרך.

5.43. שוק מוצר A מצוי בתחום מסובלת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. בעת הממשלה מחייבת לקבוע מחיר מינימום ולשמור עליו ע"י סובסידיה. מכאן :

- סכום הכלול של עדף הייצור+עדף הצרך (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תגדל.
- סכום הכלול של עדף הייצור+עדף הצרך (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תגדל.
- סכום הכלול של עדף הייצור+עדף הצרך (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תקטן.
- סכום הכלול של עדף הייצור+עדף הצרך (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תקטן.

5.44. בשוק מוצר X מוטל מס לכל יחידה ובשוק מוצר Y נותנת הממשלה סובסידיה ליוצרים עבור עכל יחידה מיוצרת. ידוע שהממשלה ממנת את הוצאותיה על הסובסידיה בענף Y באופן מלא ע"י הכנסותיה מהמס בענף X. מכאן :

- א. הסכום הכולל של עודף היצרון+עודף הצרון (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תגדל.
- ב. הסכום הכולל של עודף היצרון+עודף הצרון (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תגדל.
- ג. הסכום הכולל של עודף היצרון+עודף הצרון (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תקטן.
- ד. הסכום הכולל של עודף היצרון+עודף הצרון (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תקטן.

5.45. בשוק המכוניות קיימים שני סוגי צרכנים : ותיקים וulosים חדשים. הממשלה רוצה לעודד עליה ולכן נוتنת סובסידיה לכל מכונית הנרכשת ע"י העולמים החדשניים. ידוע שגמישות הביקוש של העולמים החדשניים היא גדולה מיחידנית ומגישות הביקוש של הותיקים היא קטנה מיחידנית. כתוצאה לכך :

- א. המחיר לותיקים עלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- ב. הוצאות העולמים החדשניים על מכוניות יגדלו גם הוצאות הותיקים יגדלו.
- ג. מחיר המכוניות לעולמים החדשניים ירד וגם המחיר לותיקים ירד.
- ד. הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תגדל בדיק כמו הכמות הנרכשת ע"י העולמים החדשניים.

פרק 1: התרבות ממשלה – ייבוא / ייצוא

1.6. ענף X במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. CUT המשק נפתח למסחר בינלאומי. מכאן ש:

- א. במשק יתפתח ייבוא, במידה והמחיר העולמי גבוה מהמחיר שהוא בשוויו משקל.
- ב. במשק יתפתח ייצוא במידה והמחיר העולמי נמוך מהמחיר שהוא בשוויו משקל.
- ג. המשק ישאר בשוויו המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, במידה והמחיר העולמי שווה למחיר שהוא בשוויו משקל.
- ד. המשק ישאר בשוויו המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, בכל מקרה.

2.6. ענף הספגטי במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. CUT המשק נפתח למסחר בינלאומי. ידוע שהמחיר העולמי שווה למחיר השורר בארץ. מכאן ש:

- א. במשק יתפתח ייבוא.
- ב. במשק יתפתח ייצוא במידה ובמקביל יחול שיפור טכנולוגי בייצור ספגטי בארץ.
- ג. בarket יתפתח ייצוא במידה ובמקביל תחול עלייה בשכר העבודה בייצור ספגטי בארץ.
- ד. בarket יתפתח ייצוא במידה ובמקביל תחול ירידה במחיר רוטב לספגטי (מוצר משלים).

3.6. שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהביקוש למוצר X הוא $P=1000-2Q$. המחיר המוצע הוא $P=200+2Q$. המשק נפתח CUT למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 700 ש"ח. מכאן ש:

- א. בarket יתפתח ייצוא של 100 יחידות והמחיר המקומי יהיה 700 ש"ח.
- ב. בarket יתפתח ייבוא של 100 יחידות והמחיר המקומי יהיה 700 ש"ח.
- ג. המשק ישאר בשוויו המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא.
- ד. חסרים נתונים נוספים כדי לקבוע מה יקרה בשוויו משקל.

4.6. שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהביקוש למוצר X הוא $P=1000-2Q$. המחיר CUT נפתח CUT למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 500 ש"ח. ידוע שבמחיר זה, הצרכנים בarket מייבאים מחצית מהכמות שהם צורכים. כמו כן, נטו שעקבות ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים. מכאן נובע ששיעורן של עיקומות ההיצע היא:

- א. $P=Q$
- ב. $P=2Q$
- ג. $P=3Q$
- ד. $P=4Q$

6.5. שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהביקוש למוצר X הוא $P=1000-5Q$. היצע המוצר

הוא $Q=P$. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של הוא 400 ש"ח. מכאן ש:

א. במשק יתפתח ייבוא והכמות הנצרכת ע"י היצרנים המקומיים תגדל ב-20%.

ב. במשק יתפתח ייצוא והכמות המיוצרת ע"י היצרנים המקומיים תגדל ב-20 יחידות.

ג. אם המחיר העולמי יהיה 550 ש"ח, לא יהיה מותפח כל מסחר.

ד. טענות א' וב' נכונות.

6.6. שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהצרכנים מוציאים סכום קבוע בסך 500 ש"ח על המוצר. עקומת ההיצע ליניארית וווצאת מראשית הציר. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי.

המחיר העולמי של מוצר X הוא 25 ש"ח. כמו כן נתון ש-75% מהכמות הנצרכת מיובאת מחו"ל. מכאן ש:

א. אילו המשק היה נסגר למסחר בינלאומי, המחיר בשוויו משקל היה 60 ש"ח.

ב. אם היצרנים יחליטו להגדיל את הסכום שהם מוכנים להוציא על המוצר פי 2, הייבוא יגדל ב-15 יחידות.

ג. שיפור טכנולוגי אצל היצרנים המקומיים יקטין את הייבוא, אך אין יכול לגרום למצב של ייצוא.

ד. אם הממשלה רוצה להפסיק את הייבוא, עליה להטיל מס של 25 ש"ח.

6.7. מוצר נמכר בארץ ומוצע לחו"ל. הממשלה שוקלת שלוש שיטות לעידוד הייצוא:

1. סובסידיה לייצן.

2. מס קניה על היצרךן.

3. פרמיה לכל יחידה מיוצאת (סובסידיה לכל יחידה מיוצאת).

א. היצרנים יעדיפו את שיטות 1 ו-2 על פני שיטה 3.

ב. היצרנים יעדיפו את שיטות 1 ו-2 על פני שיטה 3.

ג. היצרנים אדישים בין שיטות 1 ו-3, וمعدיפים אותן על פני שיטה 2.

ד. הממשלה יכולה לשקל שיטה רביעית של נתינת סובסידיה לכל יחידה הנרכשת על ידי היצרנים, כדי לעודד ייצוא.

6.8. נתונים שני משקים זחים בהם מתקיים ייבוא. במשק א' הוטל מס על היצרךן, ובמשק ב' הוטל מס

באותו גודל. מכאן ש:

א. הכמות המיוצרת בשני המשקים זהה.

ב. הייבוא יקטן באותו מידה בשני המשקים.

ג. אילו במשק ב' הייתה ניתנת סובסידיה לייצן באותו גודל, אזי הייבוא היה קטן באותה מידה בשני המשקים.

ד. הייבוא במשק ב' יקטן יותר, והצרכנים בשני המשקים ירכשו אותה כמות.

6.9. נתונים שני משקדים זהים בהם מתקיים ייצוא. ידוע שבמשק א', הממשלה נתנה X ש"ח סובסידיה לכל יחידה מיוצרת, ובמשק ב' הממשלה נתנה Y ש"ח סובסידיה לכל יחידה מיוצאת. בסופו של דבר גדל הייצוא בשני המשקדים באותה מידת. מכאן :

- א. $X < Y$
- ב. $Y = X$
- ג. $X > Y$
- ד. לא ניתן לדעת

6.10. בשוק הפעול בתחרות משוכלلت קיים ייצוא. הממשלה מחייבת לבטל פרמייה (סובסידיה) שנייתה לכל יחידה מיוצרת. כתוצאה מהחלטה זו :

- א. הכמות הנרכשת על ידי הצרכנים המקומיים תגדל ביותר מהירידה בייצוא.
- ב. הייצוא יקטן ביותר מהירידה בכמות המיווצרת.
- ג. הייצוא יקטן, אך לא תהיה השפעה על הצרכנים המקומיים.
- ד. אם במקום ביטול הפרמייה לכל יחידה מיוצרת, הממשלה הייתה מחייבת אותה בסובסידיה לכל יחידה מיוצרת באותו גודל, הוצאהויה על הסובסידיה היו קטנות.

6.11. מוצר X נמכר בעולם במחיר של \$10. שע"ח במשק הוא 5 ש"ח לדולר. המשק פתוח למסחר בינלאומי, אך ידוע שכשר המשק סגור, המחיר בשוויי משקל בארץ הוא 60 ש"ח. אין הוצאות הובלה למשק או מחוצה לו.

- א. במשק מתקיים ייבוא אשר יפסיק אם יחול פיחות של 10% בשע"ח.
- ב. אם הממשלה תבצע פיחות של 5% בשע"ח, עלה המחיר לצרכנים המקומיים ותקטן הכמות המייבאת.
- ג. אם קיימות הוצאות הובלה בסך 20 ש"ח, לא כדאי יהיה לשק לophobic עם העולם במוצר X, גם אם מחירו עלה ל-\$13 או ירד ל-\$7.
- ד. פיחות של 20% עלה את מחיר המוצר בארץ ובחו"ל.

6.12. בענף הנעליים והסנדלים (מוצרים תחליפיים) שוררת תחרות משוכלلت. ידוע שבענף הנעליים מתקיים יבוא ובუנף הסנדלים מתקיים ייצוא. כעת חל שיפור טכנולוגי בייצור סנדלים. כתוצאה לכך :

- א. ייבוא הנעליים יקטן, אך לא ייתכן שהכנים יצרנו הנעליים יקטנו.
- ב. מחיר הסנדלים ירד, והייצוא יגדל.
- ג. ייבוא הנעליים לא ישנה.
- ד. ייצוא הסנדלים יגדל, וייבוא הנעליים יקטן.

6.13. בענף X נתונות עיקומות היצוא $P=100-2Q$ והביקוש $Q=3P$. במצב המוצא, ידוע שהמסק פתוח ליצוא במחיר של 66 ש"ח. כתוצאה מעלייה בהכנסת הרכנים גדל הביקוש שלהם למוצר, והם מוכנים לשלם 10 ש"ח יותר עבור כל כמות.

א. אם הממשלה מעוניינת לשמר על הייצוא באותה רמה כמו לפני השינוי בביקוש, עליה לחתם ליזרנים סובסידיה של 12 ש"ח.

ב. אם הממשלה מעוניינת לשמר על הייצוא באותה רמה כמו קודם, עליה לחתם פרמיה (סובסידיה) לייצוא בסך 6 ש"ח.

ג. הטלת מס על כל יחידה מיוצרת, לאחר השינוי בביקוש, אינה יכולה להביא לנצח של ייבוא.

ד. אם בנוסף אלה עליה בשכר העובדים בענף X, לא יתכן שהמסק יגיע לנצח של ייבוא.

6.14. בענף Y מתקיים ייצוא ומכירה לשוק המקומי. ידוע שהביקוש המקומי קשייך לחלווטין. הממשלה מעוניינת להגדיל את הייצוא והוא שוקלת שתי שיטות:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת;

2. סובסידיה לכל יחידה מייצאת.

א. הייצוא יגדל באותה מידה בשתי השיטות.

ב. הייצוא יגדל יותר בשיטה 2.

ג. הרכנים אדישים בין שתי השיטות.

ד. הוצאות הממשלה תהינה זהות בשתי השיטות.

6.15. במשק "האקדמיה" כל העיקומות רגילות. בענף X מתקיים יבוא והממשלה מטילה מס על ייבוא המוצר. כעת הממשלה שוקלת את הגדלת המכס על כל ייחידה (היבוא ימשך גם לאחר מכון).

א. הכנסות הממשלה מהמכס יגדלו.

ב. הכנסות הממשלה מהמכס יקטנו.

ג. הכנסות הממשלה מהמס המוטל על מוצר Y (מוצר תחליפי ל-X) לא ישתנו.

ד. הפגיעה ברווחה בענף תתגבר.

6.16. במשק הישראלי מייצרים ומיצאים תפוזים. עלויות ההובלה לחו"ל כולן על יצואני המסיק הישראלי. כתוצאה מירידת מחירי הדלק העולמי חלקו ירידת מחירי ההובלה בין הארץ לחו"ל. כתוצאה לכך:

א. המחיר לצרכן הישראלי יעלה ומהיר לצרכן בחו"ל גם יעלה.

ב. המחיר של רכז תפוזים (מוצר שבו תפוזים הם חומר גלם) בארץ לא יושפע (הנחה: עיקומות רגילות בענף זה).

ג. גם אם הממשלה תיתן סובסידיה לצרכן בגובה השינוי בהוצאות ההובלה, עדין יהיה גידול בכמות המוצע.

ד. אם הוצאות ההובלה היו מתייקרות מאוד, יתכן והיה מתפתח ייבוא.

17.6. במשק הישראלי נהגים לצפות בטלנובלות ובעשועוני טלוויזיה. הטלנובלות מצולמות בארץ ואת השעועונים רוכשים מחברות הפקה בחו"ל. על מנת לשפר את מצב השחקנים בארץ הטילו מכס על רכישת שעועונים מחו"ל. התברר שכתוכאה מצעד זה קטנה הצפיה בטלנובלות. מכאן ש :

- א. טלנובלות הן מוצר משלים לשעועונים.
- ב. טלנובלות הן מוצר תחליפי לשעועונים.
- ג. טלנובלות הן מוצר ניטראלי לשעועונים.
- ד. לא ניתן לומר בוודאות מה הקשר בין השניים.

18.6. מוצר X מיוצר בארץ וגם מיובא מחו"ל במחיר של \$ 10 ליחידה. מוצר Y מיוצר ונמכר בארץ בלבד. ידוע שני המוצרים משלימים. כתה חלה ירידה בשער החליפין של הדולר. מכאן ש :

- א. ייבוא מוצר X יגדל ורוחכי היצרנים בשני הענפים יגדלו.
- ב. הכמות הנרכשת ע"י היצרנים בשני הענפים תגדל.
- ג. מחיר המוצר בשני הענפים ירד.
- ד. הביקוש המקומי יגדל בשני הענפים (עקומת הביקוש תזוז ימינה ולמעלה).

19.6. מוצר X מיוצר בארץ וגם מיובא מחו"ל. מוצר Y מיוצר בארץ ונמכר בארץ ובחו"ל. הניתן שהייבוא והייצוא של המוצרים יימשו גם לאחר השינויים. ידוע שני המוצרים תחליפין. כתה חלה ירידה בביקוש העולמי למוצר Y. כתוכאה לכך :

- א. יצוא מוצר Y וייבוא מוצר X יקטנו.
- ב. הכמות הנרכשת ע"י היצרנים בשני הענפים תגדל.
- ג. מחיר המוצר בשני הענפים ירד.
- ד. הביקוש המקומי יקטן בשני הענפים (עקומת הביקוש תזוז שמאלה ולמטה).

20.6. מוצר X מיוצר ונמכר בארץ ללא ייבוא או יצוא מחו"ל. מוצר Y אינו מיוצר בארץ ומיבא מחו"ל בלבד. במצב המוצה, מוטל על ייבוא מוצר Y מכס. ידוע שני המוצרים משלימים. כתה הממשלה נוטנת סובסידיה בסך 5 ש"ח ליצרני מוצר X. כתוכאה לכך :

- א. ייבוא מוצר Y יגדל, אך לא ניתן לדעת מה יקרה להכנסות הממשלה מהמכס.
- ב. הכמות הנרכשת ע"י היצרנים בשני הענפים תגדל.
- ג. מחיר המוצר בענף X יעלה בפחות מ- 5 ש"ח ובענף Y המחיר יעלה בגודל מסוים.
- ד. טענות ב' וג' נכונות.
- ה. כל הטענות האחרות אין נכונות.

6.21. המחיר של ק"ג תפוזים בישראל ובספרד זהה. עיקומות ההיצע והביקוש בשתי המדינות רגילות וזהות. ידוע שהמשק הישראלי סגור ואילו המשק הספרדי פתוח לייבוא ויצוא, אך בשווי המשקל הנוכחי אין בו כל מסחר עם מדינות אחרות.

בשני המשקים החליטה הממשלה לתת ליצנים סובסידיה של 5 ש"ח לכל ק"ג תפוזים שהם מוכרים. להלן מספר טענות:

- א. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהינה גדולות יותר בספרד.
- ב. רווחי היצנים יגדלו באותה מידת בשתי המדינות.
- ג. מצב הצרכנים ישתפר בשתי המדינות.
- ד. במשק הספרדי יתחלו לייצא תפוזים וימכרו פחות לצרכנים המקומיים.

6.22. מוצריים X ו-Y הם מוצריים תחליפיים. במשק שוררת תחרות משוכלת. ידוע שבענף X אין מסחר בינלאומי ובענף Y מתקיים ייצוא, שעליו הממשלה נוטנת פרמייה לכל יחידה מיוצאת. כתוצאה לכך:

- א. רווחי היצנים בשני הענפים יגדלו.
- ב. עודף הצרכנים בשני הענפים יקטנו.
- ג. ייצוא מוצר Y יגדל.
- ד. הוצאות הממשלה על הפרמייה ליצני מוצר Y יקטנו.

6.23. המשק מייבא את מוצר X במחיר העולמי, שבו ניתן לקנות כל כמות מן המוצר. ידוע שהפער בין המחיר העולמי למוצר השורר בשוויו משקל כאשר המוצר סגור הוא 10 ש"ח. הממשלה מעוניינת לבטל את הייבוא ושוקלת שתי דרכי:

1. הטלת מס בסך 10 ש"ח ליחידה מיובאת.
2. נתינת סובסידיה ליצנים על כל יחידה מיוצרת בסך X ש"ח.

להלן מספר טענות:

- א. שיטה 1 תגרום לביטול הייבוא והוא מועדף ע"י היצנים והצרכנים.
- ב. הסובסידיה בשיטה 2 צריכה להיות גבוהה מ- 10 ש"ח ורווחי היצנים יהיו גבוהים יותר מאשר בשיטה 1.
- ג. הכמות המיוצרת ע"י היצנים תהיה זהה בשתי השיטות.
- ד. הכמות הנצרכת ע"י הצרכנים תהיה זהה בשתי השיטות.

6.24. במשק קיימים ייבוא של מוצר X. ההחלטה של היוצרים בחו"ל גמיש לחלוtin במחיר הבינלאומי. עקרונות ההחלטה המקומית עולה משמאלי לימין ועקבות הביקוש המקומי יורדת משמאלי לימין. הניחו שהייבוא נמשך גם לאחר השינויים שיתנוaro בטענות. להלן מספר טענות:

- א. אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור המקומי, יצטמצם היבוא וירד המחיר המקומי.
- ב. אם הממשלה תטיל מס קנייה על הזרים המקומיים, יצטמצם היבוא, המחיר לצרנים וליצנים יעלה בגובה המס.
- ג. אם הממשלה תטיל מס על כל יחידה מיוצרת, יצטמצם היבוא, המחיר ליוצרים ירד בגובה המס.
- ד. אם הממשלה תיתן סובסידיה לכל יחידה נרכשת, יגדל היבוא והמחיר לצרנים המקומיים יירד בגובה הסובסידיה.

6.25. בשוק הפועל בתחרות משוכלת קיים ייצוא. הממשלה מחליטה לבטל פרמייה שנייתה לכל יחידה מיוצרת ולהחליף אותה בסובסידיה לייצרן בגודל הפרמייה. כתוצאה מהחלטה זו:

- א. הכמות הנרכשת על ידי הזרים המקומיים תאגד ביותר מהירידה בייצוא.
- ב. הייצוא יקטן, והכמות המיוצרת ע"י היוצרים תאגד.
- ג. הייצוא יקטן, אך לא תהיה השפעה על הזרים המקומיים.
- ד. אם במקום סובסידיה לייצרן, הממשלה הייתה מחליפה את הפרמייה במס קנייה, המוטל על הזרים, אז מצב הזרים לא יהיה משתנה.

6.26. המשק מייבא את מוצר X במחיר העולמי. ידוע שהפער בין המחיר העולמי למחיר השורר בשוויי משקל כאשר המשק סגור הוא 100 ש"ח. הממשלה רוצה לצמצם את היבוא ושוקלת שתי דרכי:

1. הטלת מסקס בסך 120 ש"ח לכל יחידה מיובאת.

2. הטלת מס קנייה בסך 120 ש"ח לכל יחידה נרכשת.

להלן מספר טענות:

- א. בדרך הראשונה, המחיר בארץ יעלה למחיר שיווי משקל המקומי והיבוא יתבטל.
- ב. בדרך השנייה, המחיר לצרן יעלה ב-120 ש"ח, והיבוא יתבטל.
- ג. בדרך השנייה, המחיר לצרן יעלה לשוויו משקל המקורי, והיבוא יתבטל.
- ד. טענות א' וב' נכונות.

6.27. נתונים שני משקים זהים בהם מתקיים ייצוא. במשק א' הממשלה הטילה מס קנייה בסך 5 ש"ח על הזרים, ובמשק ב' נתנה הממשלה סובסידיה בסך 5 ש"ח על כל יחידה מיוצרת. ידוע שגמישות הביקוש וגמישות ההחלטה ייחידתיות. מכאן ש:

א. הייצוא יגדל בהתאם מידת שני המשקים.

ב. הייצוא יגדל יותר במשק א'.

ג. אילו היה ייבוא בשני המשקים, אז היבוא היה קטן באותה מידת בשניהם לאחר פעולות הממשלה.

ד. הזרים והিוצרים מושפעים באותה מידת משתי הפעולות.

6.28. בענף החולצות יש עיקומות היצע וביקוש רגילותות. בענף סגור ליבוא וייצוא והמחיר בשוויי משקל הוא 20 ש. הממשלה רוצה לסייע ליוצרים להגדיל את רווחיהם ולכון שוקלת שלוש דרכי:

א. קביעת מחיר מינימום של 25 ש. ושמירה עליו ע"י סובסידיה מתאימה.

ב. פתיחת המשק ליבוא וייצוא. ידוע שהמחיר העולמי הוא 25 ש.

ג. נתינת סובסידיה של 5 ש. לכל יחידה מיוצרת.

להלן מספר טענות:

א. היוצרים יעדיפו את שתי הדרכים הראשונות.

ב. מצב היוצרים ישתפר באותה מידת בכל הדרכים.

ג. מצב היצרנים ישתפר בכל הדרכים.

ד. היצרנים יעדיפו את שתי הדרכים הראשונות.

6.29. במשק קיים ייבוא של מוצר X. המחיר של היוצרים בחו"ל גמיש לחלווטין במחיר בינלאומי של 200 ש. עיקומות היצע והביקוש המקומיות רגילותות. הכמות המייבאת היא 600 יחידות. בשוויי משקל של משק סגור, המחיר המקומי הוא 300 ש.

cut חל שינוי במשקל והממשלה מאפשרת לבני רישיונות ייבוא בלבד ליבוא את המוצר ומגבילה את היבוא ל-400 יחידות. מכאן ש:

א. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

ב. רווחי היוצרים המקומיים לא ישתנו.

ג. רווחי היבואנים יהיו בסך 40,000 ש.

ד. מצב היצרנים המקומיים השתפר.

ה. המחיר המקומי לאחר השינוי 300 ש.

6.30. במשק קיים ייבוא של מוצר X. המחיר של היוצרים בחו"ל גמיש לחלווטין במחיר בינלאומי של 2 ש.

המחיר המקומי נתון ע"י הפונקציה $P=0.01Q$ והיצרנים המקומיים מוציאים תמיד סכום קבוע של 1,000 ש. לרביית מוצר X. הממשלה מעוניינת לצמצם את היבוא ב 50% ושוקלת שתי שיטות:

1. הטלת מס על כל יחידה מיובאת.

2. נתינת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.

להלן מספר טענות:

א. גובה המכס הדרוש הוא 0.5 ש. וגובה הסובסידיה הדרישה היא 1 ש.

ב. הכנסות הממשלה מהמס יהיו 200 ש.

ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהיה 525 ש.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

31. דיו ומדפסות הם מוצרים מלאים. דיו מיוצר ונמכר בארץ בלבד. מדפסות מיוצרות בארץ וגם מיובאות מחו"ל. בשני הענפים, הביקוש המקומי יורד משמאלי לימיין וההיצע המקומי עולה משמאלי לימיין. ההיצע העולמי של המדפסות גמיש לחלווטין. במצב המוצא מוטל מכס על כל מדפסת שמיובאת. כתע ידוע ששכר הפועלים בייצור מדפסות בעולם עולה. מכאן :

א. הכנסות הממשלה מהמכס יגדלו.

ב. רוחבי יצרכי הדיו יגדלו.

ג. רוחבי יצרכי המדפסות המקומיים יגדלו.

ד. טענות א' וג' נכונות.

32. להלן נתוני הביקוש וההיצע המקומיים לנגן מוסיקה :

מחיר בש"ח	כמות מבוקשת	כמות מוצעת
2500	1000	300
2200	1200	280
1900	1400	260
1600	1600	240
1300	1800	220
1000	2000	200
700	2200	180

השוק פתוח והמחיר העולמי הוא 200 ש"ח. איזו מן הטענות הבאות איינה נכונה :

א. בשוק מתקיים ייבוא של 1000 יחידות.

ב. אם הממשלה תטיל מכס של 20 ש"ח ליחידה, אז הייבוא יצטמצם ב-50% והכנסותיה מהמכס יהיו 10,000 ש"ח.

ג. אם הממשלה תטיל מס קנייה של 20 ש"ח ליחידה, אז הייבוא יצטמצם ב-20% והכנסותיה מהמס יהיו 36,000 ש"ח.

ד. אם הממשלה תיתן סובסידיה בסך 40 ש"ח לכל יחידה מיוצרת, ייפסק הייבוא.

33. משק תזמניה הוא משק סגור, המייצר מזון וביגוד בעצמו. כלכלן תזמני בכיר הציע לפתח את המשק לייבוא בגדים, מפני שהזרים העולמי נזוק יותר. הכלכלן טען שפתחת המשק לייבוא יגדיל את רווחת הצרכנים ואת סך הרווחה במשק. שר האוצר טען שפתחת המשק לייבוא יפגע ברווחת היצרנים.

א. הכלכלן הבכיר צודק.

ב. שר האוצר צודק.

ג. שניהם צודקים.

ד. שניהם טועים.

34. שימוש משמש לחימום וקיורו בתים פרטיים וכן לייצור מוצרי אלקטרוני אלקטרוניתיקה, הנמכרים בארץ ובחו"ל. לאחרונה שורר חום כבד בארץ. מכאן ש :

- א. הייצור של מוצרי אלקטרוני אלקטרוניתיקה יצטמצם והכמות הנרכשת בארץ תקטן.
- ב. הייצור של מוצרי אלקטרוני אלקטרוניתיקה יצטמצם והכמות הנרכשת בארץ לא תשתנה.
- ג. ירד מחיר המוצרים המשלימים לモוצרי האלקטרוניתיקה.
- ד. יירדו רוחכי יצורי אלקטרוני האלקטרוניתיקה ומהירות הארץ יעלה.

35. במשק מגדים פלפלים (מוצר X) וגבבות (מוצר Y) באמצעות גורם משתנה יחיד (עובודה). כמות העובדים המיציעים את עצםם לעובודה עולה עם עלייה בשכר. הפלפלים נמכרים בחו"ל בלבד ואילו הגבבות נמכרות בארץ וחלקו מיובא גם מחו"ל. להלן מספר טענות :

- 1. אם הממשלה תיתן פרמיה לכל פלפל מיוצר, יגדל הייבוא של הגבבות.
 - 2. אם הממשלה תיתן סובסידיה לכל פלפל מיוצר, יגדל הייבוא של הגבבות.
 - 3. אם הממשלה תיתן סובסידיה לכל גבבה מיוצרת, יגדל הייצור של הפלפלים.
-
- א. רק טענה א' נכונה.
 - ב. רק טענה ב' נכונה.
 - ג. רק טענה ג' נכונה.
 - ד. רק טענות א' וב' נכונות.
 - ה. רק טענות א' וג' נכונות.

36. משק קירגיזיה הוא משק פתוח, אשר קיימים בו ייבוא של ארוןאות במקביל לייצור מקומי שלהם. כלכלן קירגזי בכיר הציע להטיל מס על ייבוא ארוןאות. הכלכלן טען שהטלת מס על ייבוא יקטין את רוחחת הצרכנים, אך יגדיל את סך הרווחה במשק. שר התעשייה הביע דעתו וטען שהטלת מס על ייבוא יגדיל את רוחחת היצרנים המקומיים.

- א. הכלכלן הבכיר צודק.
- ב. שר התעשייה צודק.
- ג. שניהם צודקים.
- ד. שניהם טועים.

פרק 2 : מדדי אי שיווין – עקומת לורנץ ומדד ג'יני.

1.7. מדד ג'יני עבר התפלגות הכנסות בשנת 1996 זהה לזה שהושבע עבור שנת 1995. מכאן נובע כי :

- א. עקומת לורנץ המתארת את התפלגות הכנסות בשנת 1996 זהה בהכרח לו של שנת 1995.
- ב. אם ידוע כי גם עקומת לורנץ של שנת 1995 זהה לו של 1996 מכאן נובע כי הכנסות של כל משפחה נשארו ללא שינוי.
- ג. אם ידוע כי גם עקומת לורנץ של שנת 1995 זהה לו של שנת 1996 יתכן כי חל שינוי בהכנסות והכנסת כל אחת מהמשפחות במשק השנתנה באותו שיעור.
- ד. לא יתכן כי עקומת לורנץ של שנת 1996 שונה מזו של שנת 1995.
- ה. תשובות ג'ודי נכונות.

1.7.2. במשק "אלפא" מחולקת האוכלוסייה לשתי קבוצות השווות בגודן. קבוצת המשפחות העניות שהכנסת כל אחת 1,000 ש"ח בחודש ובקבוצת המשפחות העשירות שהכנסת כל אחת 2,000 ש"ח בחודש. בשנת 1997 חלה עלייה בהכנסת כל משפחה עניה ב 10% ל- 1,100 ש"ח ועליה של 10% בהכנסת כל משפחה עשירה ל- 2,200 ש"ח. כתוצאה ממשינויים אלה :

- א. עקומת לורנץ לא השנתנה.
- ב. מאחר והכנסת משפחה עניה גדולה ב 100 ש"ח בחודש והכנסת משפחה עשירה עלתה ב- 200 ש"ח בחודש גדל אי השוויון.
- ג. מדד ג'יני לא השנתנה אך עקומת לורנץ השנתנה.
- ד. לא ניתן לדעת מה קרה למדד ג'יני ללא שיערו נתונים על מספר המשפחות בכל קבוצה.
- ה. כל התשובות הניל אין נכוןות.

1.7.3. אם提 הגדיל הכנסה של כל אחת מהמשפחות במשק בסכום קבוע של A נ"ז אז :

- א. הכנסת קו העוני עברו משפחה בת שתי נפשות תעלת בפחות מ - A נ"ז.
- ב. עקומת לורנץ לא השתנה ומספר העניים לא השתנה .
- ג. מספר העניים לא השתנה והכנסת קו העוני תעלת בדיק ב A נ"ז.
- ד. חלקם של העשירונים העליונים בהכנסה הלאומית יגדל .
- ה. כל התשובות אין נכוןות.

7.4. להלן טענות בנושא קו העוני.

- א. אם יגדלו כל הכנסות במשק פי שניים לא ישנה מספר העניים.
- ב. אם תקטן מכך הכנסות של רוב המשפחות המוגדרות עניות והכנסת יתר המשפחות במשק לא תשנה הרי שהכנסת קו העוני תקטן.
- ג. עני הוא מי שידו אינה מספקת לרכוש סל מוצרים בסיסי (תכולת הסל נקבעת על ידי ועדת ממשלה)
- ד. אם קו העוני עבר משפחה בת שני נפשות הוא 2800 ₪, קו העוני עבר משפחה בת שלוש נפשות הוא 4200 ₪.
- ה. אם יגדלו כל הכנסות במשק פי שניים לא ישנה הכנסת קו העוני.
- כל התשובות אינן נכונות**

7.5. מתווך נתונים על התחלקות הכנסות לפני מס ותשולם העברה עולה כי חלקם של 5 העשירונים הראשונים (מ- 1 עד 5) בהכנסות שווה ל- 15% וחלקם של 5 העשירונים הבאים מגיע ל- 85% (מהעשירון ה- 6 ועד ה- 10)

مكان שהיחס בין הכנסת העשירון ה- 6 להכנסת העשירון ה- 5 הוא :

- א. קטן בהכרח מ- 5.6666
- ב. שווה לו- 5.6666
- ג. לא ניתן לדעת
- ד. יותר מאשר גדול מ- 5.6666
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

7.6. הנה שהכנסת קו העוני עבר משפחה בת שני נפשות ירדה מכ – 2800 ₪ למשפחה בת 2 נפשות לכ – 2700 ₪ למשפחה בת שני נפשות .

مكان ש :

- א. יתכן שגם מספר העניים לא השתנה וגם מدد גיני לא השתנה.
- ב. מספר העניים ירד ומدد גיני ירד.
- ג. מספר העניים עלה ומدد גיני עלה.
- ד. עקומת לורנץ השתנתה הכרתית.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

7.7. אם תגדל הכנסה של כל אחת מהמשפחות במשק פי שניים .

- א. עקומת לורנץ לא השתנה . הכנסת קו העוני תגדל פי 2 ומספר העניים לא ישנה .
- ב. עקומת לורנץ משתנה, מספר העניים לא ישנה והכנסת קו העוני עלה לפחות פי 2 .

- ג. עكومת לורנץ תשנה, מספר העניים לא ישנה והכנסת קו העוני עולה בדיק פי 2.
- ד. חלקם של העשירונים הגבוהים בהכנסה הלאומית גדל.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

7.8. משק מסויים ירד מدد גיני. הסבר אפשרי לכך הוא :

- א. הממשלה הטילה מס בשיעור קבוע של 5% על כל הפרטימ במשק.
- ב. הממשלה נתנה מענק בשיעור קבוע של 20% על כל הפרטימ במשק.
- ג. הממשלה נתנה מענק בסכום קבוע של 1000 ש"ח לכל הפרטימ במשק.
- ד. חלק גדול מקרב העניים הפסיק לעבוד.

7.9. משק שאינו שיויוני, אם תגדל הכנסה של כל אחת מהמשפחות במשק פי שניים :

- א. כל משפחה מרווחה יותר וכן חלקה בהכנסה הלאומית גדל ומכאן שמדד גיני קטן.
- ב. העשירים זוכים לגידול מוחלט גדול יותר בהכנסתם וכן אי השוויון גדול.
- ג. מספר העניים במשק קטן.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- ה. ללא מידע על גודל ההכנסות, לא ניתן לדעת מה יהיה השינוי במדד גיני.

7.10. הממשלה הטילה על המשפחות מס בשיעור של 5% מההכנסות ובהכנסות מהמס היא השתמשה למימון תשלומי העברה בסכום קבוע לכל המשפחות במשק. מכאן :

- א. מדד גיני יגדל ועוקמת לורנץ תשנה.
- ב. מדד גיני קטן ועוקמת לורנץ תשנה.
- ג. אי השוויון במשק לא ישנה, כיון שהממשלה החזירה לפרטימ את המס שהוא לוקח מהם.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

7.11. במשק לא שיויוני, הממשלה הגדילה את אגרת הטלוויזיה ב 200 ש. בהנחה שכל המשפחות במשק מחזיקות טלוויזיה וגם משלמות את האגרה (בשונה מהמצב בישראל), הרי שלגביה הכנסת המשפחות לאחר המס, אפשר לומר :

- א. הכנסת כל המשפחות תקטן ב- 200 ש וכאן אי השוויון לא ישנה.
- ב. הכנסת כל המשפחות תקטן ב- 200 ש וכאן מדד גINI קטן גם כן.
- ג. הכנסת כל המשפחות תקטן ב- 200 ש וכאן עוקמת לורנץ תתרחק מהאלכסון.
- ד. אם הממשלה הייתה מקטינה את האגרה ב- 200 ש, היינו מקבלים השפעה זהה על אי השוויון במשק.

7.12. במשק יש שתי משפחות. ידוע שמשפחה א' מרוויחה פי 2 ממשפחה ב'. במצב המוצא, אין מיסים במשק. הממשלה מעוניינת לשנות את המצב ושוקלת שלוש אפשרויות:

1. הטלת מס יחסית של 20%.
2. הטלת מס קבוע של 2000 ש"ח.
3. הטלת מס הכנסה פרוגרסיבי (שיעור מס עולה עם גידול בהכנסה).

להלן מספר טענות:

- א. אי השיווין יקטן בשתי האפשרויות הראשונות ולא ישתנה באפשרות השלישית.
- ב. באפשרות הראשונה לא יחול שינוי במדד גיני ובשתי האחרות, מדד גיני יקטן.
- ג. אי השיווין יקטן בכל שלוש האפשרויות.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

7.13. שתי מדיניות בעלות התפלגות הכנסות זהה (עקומת לורנץ ומדד גיני זהים) עומדות להתאחד. מכאן שבמשך החדש:

- א. התפלגות הכנסות ואי השיווין לא ישתנו.
- ב. עקומת לורנץ לא תשתנה.
- ג. מדד גיני יקטן בהכרח.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

7.14. במשקים א' וב', חלוקת הכנסות אינה שיוונית. במשך א' מדדו את אי השיווין בחלוקת לחמישונים (כל חמשון מהווה 20% מהאוכלוסייה), ובמשך ב' מדדו את אי השיווין בחלוקת לעשירונים. נמצא לשני המשקים מדד גיני זהה. מכאן ש:

- א. מדד גיני עבור עשירונים במשך א' ישאר זהה לממד גיני עבור חמישונים.
- ב. אם ימדדו עבור אותה חלוקה בשני המשקים (למשל מדידה בעשירונים), ימצאוuai שאי השיווינו במשך א' גדול יותר.
- ג. התחלקות הכנסות במשך א' שיוונית יותר.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

פתרונות ספר התרגילים כלכלה בדרך הקלה - בקורס מיקוט כלכלה

שאלות / תשובות	פרק ראשון עיקומת תמורה	פרק שני הקצתה יעילה	פרק שלישי עלויות יצran	פרק רביעי משכלי	פרק חמישי התערבות ממשלה	פרק שישי משכק - פתוח - יבוא ויצוא שווין - מדדי אי'	פרק שביעי - משק
שאלה 1	ג	ד	א	ג	ג	ג	ג
שאלה 2	א	א	ד	א	ב	ב	ב
שאלה 3	א	ד	א	ב	ב	ב	ב
שאלה 4	ב	ד	א	ב	ב	ב	ב
שאלה 5	ג	ד	א	ב	ב	ב	ב
שאלה 6	ג	ד	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 7	ד	ג	א	ב	ב	ב	ב
שאלה 8	ג	ב	ד	ב	ב	ב	ב
שאלה 9	ב	ב	ג	ב	ב	ב	ב
שאלה 10	א	ב	ד	ב	ב	ב	ב
שאלה 11	א	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 12	א	ד	ג	ב	ב	ב	ב
שאלה 13	ג	ד	א	ב	ב	ב	ב
שאלה 14	א	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 15	ג	ד	ג	ב	ב	ב	ב
שאלה 16	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 17	ב	ב	ג	ב	ב	ב	ב
שאלה 18	ג	ד	א	ב	ב	ב	ב
שאלה 19	ד	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 20	ב	ד	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 21	ד	ג	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 22	ד	ג	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 23	ב	ד	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 24	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 25	א	א	א	א	א	א	א
שאלה 26	ג	ג	ג	ג	ג	ג	ג
שאלה 27	ג	ג	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 28	ג	ג	א	א	א	א	א
שאלה 29	ג	ג	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 30	ג	ג	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 31	ג	ג	א	א	א	א	א
שאלה 32	ג	ג	ד	ד	ד	ד	ד
שאלה 33	ד	ג	ג	ג	ג	ג	ג
שאלה 34	ג	ג	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 35	ד	ג	ג	ג	ג	ג	ג
שאלה 36	א	א	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 37	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 38	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 39	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב
שאלה 40	ג	ג	ג	ג	ג	ג	ג

פתרונות ספר התרגילים כלכלה בדרך הקלה - בקורס מיקוט כלכלה

שאלות / תשובות	פרק ראשוני עיקומות תמורה	פרק שני הקצאה יעילה	פרק שלישי עלויות יצran	פרק רביעי שיעור משכט פתוח - יבוא ויצוא	פרק חמישי - התערבות ממשלה	פרק שישי أشك - פתחן - שווין	פרק שביעי - מדדי איז שווין
שאלת 41	ג			ב	ג		
שאלת 42	ג			ג	ד		
שאלת 43	א			ד	ג		
שאלת 44	ג			ג	א		
שאלת 45	ב			ב	ג		
שאלת 46	ה			ב	ב		
שאלת 47	א			ד	ב		
שאלת 48	ג			ב	ב		
שאלת 49	ב			ב	ב		
שאלת 50	ב			ב	ב		
שאלת 51	א			ב	ב		
שאלת 52	א			ג	א		
שאלת 53	ד			א	א		
שאלת 54				ג	ב		
שאלת 55				ב	ב		
שאלת 56				ד	ב		
שאלת 57							
שאלת 58							
שאלת 59							
שאלת 60							
שאלת 61							
שאלת 62							
שאלת 63							
שאלת 64							